

TOMASZOWSKI ŚWIAT PRACY

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim
w 2021 roku

2022

Spis treści

Wstęp	1
I. Lokalny rynek pracy - dane podstawowe.....	2
1. Ludność, zatrudnienie i podmioty gospodarcze	2
2. Poziom bezrobocia rejestrowanego	4
3. Napływ i odpływ z bezrobocia	5
4. Oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.....	7
5. Zapotrzebowanie na pracę cudzoziemców	8
II. Struktura społeczno - demograficzna osób bezrobotnych.....	9
1. Kobiety i mężczyźni na lokalnym rynku pracy	9
2. Bezrobocie a wiek	9
2.1 Młodzi bezrobotni.....	10
2.2 Bezrobotni po 50 roku życia.....	11
3. Wykształcenie i kwalifikacje zawodowe	13
4. Osoby niepełnosprawne na rynku pracy	13
5. Zróżnicowanie terytorialne - bezrobocie w gminach powiatu tomaszowskiego.....	14
6. Czas pozostawiania bez pracy.....	15
III. Instytucjonalna obsługa rynku pracy.....	16
1. Analiza SWOT dla tomaszowskiego rynku pracy	16
2. W zakresie rejestracji, ewidencji i świadczeń	16
3. Obsługa prawna Urzędu	17
4. Rozwój kadr	18
5. Kontrola.....	18
IV. Podstawowe usługi rynku pracy.....	19
1. Poradnictwo zawodowe	19
2. Pośrednictwo pracy.....	20
V. Aktywne formy wsparcia	21
1. Staże	21
2. Roboty publiczne.....	21
3. Prace interwencyjne.....	22
4. Prace społecznie użyteczne.....	22
5. Dofinansowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej.....	23
6. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.....	23
7. Refundacja części kosztów wynagrodzeń osób do 30 roku życia	24
8. Bon na zasiedlenie.....	24
9. Szkolenia i bony szkoleniowe	24
10. Krajowy Fundusz Szkoleniowy.....	26
VI. Realizowane programy	27
VII. Programy lokalne	30
VIII. Powiatowa Rada Rynku Pracy.....	32
IX. Działania realizowane w ramach Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Krajowego Funduszu Szkoleniowego, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	33
Podsumowanie.....	34

Wstęp

W minionym roku na działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim niewątpliwym wpływ miał utrzymujący się stan epidemii. Mimo wprowadzanych ograniczeń dołożono wszelkich starań aby jak najefektywniej realizować zadania Urzędu. Było to możliwe między innymi dzięki pozyskaniu większych niż w 2020 roku środków na aktywizację osób bezrobotnych.

2021 rok zaowocował spadkiem liczby zarejestrowanych w porównaniu z końcem roku 2020. Na dzień 31 grudnia 2021 roku w rejestrach pozostawało 3408 osób, tj. o 399 mniej niż rok wcześniej. Stopa bezrobocia w powiecie tomaszowskim wynosiła 7,0% i była wyższa o 1,6 punktu procentowego od stopy dla Polski.

Należy podkreślić, że w okresie sprawozdawczym ponad 80% bezrobotnych klientów stanowiły osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ich często długotrwały i wieloetapowy proces aktywizacji nie byłby możliwy bez wsparcia finansowego ze środków publicznych. W ubiegłym roku aktywnymi formami wsparcia objęto 1 727 osób.

Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim kolejny rok wspierał pracodawców i ich pracowników w zakresie wyposażania w kwalifikacje wzmacniające ich pozycję zawodową, co przekładało się na wzrost konkurencyjności lokalnych firm.

Ponadto w 2021 roku Urząd realizował wsparcie skierowane do przedsiębiorców z terenu powiatu tomaszowskiego, służące łagodzeniu negatywnych następstw wprowadzonego stanu epidemii w ramach Tarczy Antykrzysowej. Na ten cel w ubiegłym roku wydatkowano 11 301 917 zł.

Niniejsze opracowanie prezentuje pełny obraz działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim w 2021 roku, na który składają się zarówno działania ustawowe, obligatoryjne jak i własne inicjatywy, będące odpowiedzią na zmieniające się realia rynkowe.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy
w Tomaszowie Mazowieckim

Elżbieta Kudlik

Tomaszów Mazowiecki, dnia 23 kwietnia 2022 roku

I. Lokalny rynek pracy - dane podstawowe

1. Ludność, zatrudnienie i podmioty gospodarcze

Powiat tomaszowski stanowi 11 gmin: 1 miejska (Tomaszów Mazowiecki - miasto) oraz 10 gmin wiejskich (Będków, Budziszewice, Czerniewice, Inowódz, Lubochnia, Rokiciny, Rzeczyca, Tomaszów Mazowiecki, Ujazd, Żelechlinek).

Analiza danych statystycznych wskazuje, że liczba mieszkańców powiatu tomaszowskiego zmniejsza się z roku na rok. Na koniec 2018 roku mieszkało tutaj 117 259 osób, a na koniec 2020 roku 115 735. Na przestrzeni ostatnich lat populacja ta zmniejszyła się zatem o 1524 osoby. Kobiety stanowiły 52% ogółu mieszkańców.

Liczba mieszkańców powiatu z uwzględnieniem podziału na płeć [w osobach]

Płeć	2018	2019	2020
Kobiety	61 040	60 688	60 331
Mężczyźni	56 219	55 831	55 404
Razem	117 259	116 519	115 735

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Większa część ludności zamieszkuje na terenie miasta. Tomaszowianie stanowią 53% ogółu mieszkańców powiatu.

Mieszkańcy powiatu według miejsca zamieszkania [w osobach]

Miejsce zamieszkania	2018	2019	2020
Miasto	62 649	61 960	61 338
Wieś	54 610	54 559	54 397
Razem	117 259	116 519	115 735

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Analizując strukturę demograficzną z uwzględnieniem przynależności do kategorii ekonomicznej należy zauważyć, że 61% ogółu ludności było w wieku produkcyjnym, przy czym udział ten w analizowanym okresie minimalnie zmniejszał się: 61,83% w 2018 roku, 61,39% w roku 2019, 61,08% w 2020 roku. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły z kolei 15% (2018 r. - 15,12%, 2019 r. - 15,00%, 2019 r. - 14,99%).

Tendencję wzrostową odnotowano natomiast w populacji osób w wieku poprodukcyjnym: 2018 r. – 23,05%, 2019 r. – 23,61%, 2020 r. - 23,93%.

Ludność powiatu tomaszowskiego w latach 2018-2020 według kategorii ekonomicznych [w osobach]

Kategoria	2018	2019	2020
Wiek przedprodukcyjny (0-14 lat)	17 731	17 478	17 345
Wiek produkcyjny	72 504	71 528	70 687
Wiek poprodukcyjny	27 024	27 513	27 703
Razem	117 259	116 519	115 735

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Udział ludności powiatu tomaszowskiego wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w latach 2018-2020 [%]

Kategoria	2018	2019	2020
Wiek przedprodukcyjny	15,12	15,00	14,99
Wiek produkcyjny	61,83	61,39	61,08
Wiek poprodukcyjny	23,05	23,61	23,93

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Na podstawie przedstawionych danych obliczyć można również wskaźnik obciążenia demograficznego, czyli stosunku liczby ludności w wieku przed- i poprodukcyjnym do liczby ludności w wieku produkcyjnym. Im wyższa wartość wskaźnika, tym większe obciążenie osób pracujących kosztami utrzymania dzieci i osób będących na emeryturze. W powiecie tomaszowskim 1 osoba w wieku produkcyjnym utrzymywała: siebie i 0,62 osoby w wieku nieprodukcyjnym w 2018 r., siebie i 0,63 osoby w wieku nieprodukcyjnym w 2019 r., i oprócz siebie 0,64 osoby w 2020 r.

Dostępne dane statystyczne dotyczące pracujących w powiecie tomaszowskim według wybranych sekcji działalności wskazują, że najwięcej osób zatrudnionych było w firmach z sekcji: *Przemysł i budownictwo* oraz *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo*. W 2020 roku widoczny jest

spadek osób pracujących w porównaniu do roku poprzedniego w trzech sekcjach działalności: *Przemysł i budownictwo*, *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości* oraz *pozostałe usługi*.

Pracujący w powiecie tomaszowskim w latach 2018-2020 wg wybranych sekcji działalności

Rok	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gosp. magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości oraz pozostałe usługi	Pozostałe usługi
2018	35 818	9 297	10 620	6 494	628	8 779
2019	35 499	9 303	10 438	6 803	557	8 397
2020	35 040	9 297	10 079	6 739	500	8 428

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS. Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (SOF), według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności

Według danych GUS na dzień 31.12.2021 roku na terenie powiatu tomaszowskiego zarejestrowanych było 10400 podmiotów gospodarki narodowej. W porównaniu do końca 2020 roku było ich więcej o 268, natomiast o 598 więcej w porównaniu

do 2019 roku. 97,1% podmiotów zasila sektor prywatny, z czego zdecydowaną większość stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podmioty zarejestrowane na terenie powiatu tomaszowskiego wg sektorów własnościowych w latach 2019-2021

Podmioty gospodarki narodowej		2019	2020	2021
ogółem		9802	10132	10400
Sektor publiczny - ogółem		278	278	278
w tym	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	182	182	182
	Spółki handlowe	9	9	9
Sektor prywatny - ogółem		9515	9832	10096
w tym	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	7602	7847	8038
	Spółki handlowe	598	660	712
	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	70	78	68
	Spółdzielnie	25	25	25
	Fundacje	37	39	41
	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	291	298	301

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Najwięcej firm 96,0% stanowią mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników. Małe firmy stanowiły w ubiegłym

roku 3,2% wszystkich podmiotów w powiecie, a ich liczba na przestrzeni ostatnich 3 lat systematycznie maleje.

Podmioty z terenu powiatu tomaszowskiego wg klas wielkości w latach 2019-2021

		2019	2020	2021
ogółem		9802	10132	10400
W tym zatrudniających	0-9	9367	9713	9983
	10-49	347	330	330
	50-249	82	82	81
	250-999	6	7	6

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Biorąc pod uwagę mapę gospodarczą powiatu tomaszowskiego, widać, że miejsca pracy ulokowane są głównie na terenie miasta Tomaszów Mazowiecki. Wiodącymi pracodawcami, zatrudniającymi powyżej 250 pracowników są m.in.: Ceramika Paradyż Sp. z o.o., Tomaszowskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o., Chipita Poland Sp. z o.o., ROLDROB SA, Megatech Industries Tomaszów Sp. z o.o..

Ponadto na terenie Tomaszowa Mazowieckiego funkcjonuje wiele firm średniej wielkości. Są to m.in.: Syntom Metal Recycling Sp. z o.o., Trans Plus SJ, Wagran Sp. z o.o., Europochette Polska Sp. z o.o., Ice Full Dystrybucja Sp. z o.o., Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o., UST-M Sp. z o.o., ARTOM Budownictwo Sp. z o.o., EZBUD Sp. z o.o., TOMTEX SA, BALEX METAL Sp. z o.o., Trans-Pik Piotr Kopacz.

Na terenach wiejskich powiatu tomaszowskiego również funkcjonują przedsiębiorstwa duże i średnie. W gminie Ujazd usytuowane są: Fabryka Przyczep Niewiadów Sp. z o.o., Euroglas Polska Sp. z o.o., Eurobox Polska Sp. z o.o., POSIADALO Sp. z o.o., AGROSKŁAD SJ. W gminie Tomaszów Mazowiecki: BETA Kopacz Paweł; w gminie Rokiciny: Zakłady Mięsne Piekarscy SJ, w gminie Lubochnia: Tomplan Sp. z o.o., a w gminie Inowódz: Centralny Ośrodek Sportu.

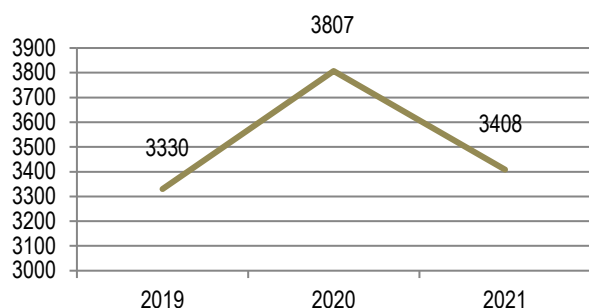
Znaczącymi pracodawcami w powiecie tomaszowskim są również instytucje zaliczane do szeroko rozumianego sektora publicznego. Wymienić należy: Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, Urząd Skarbowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, placówki oświatowe.

2. Poziom bezrobocie rejestrowane

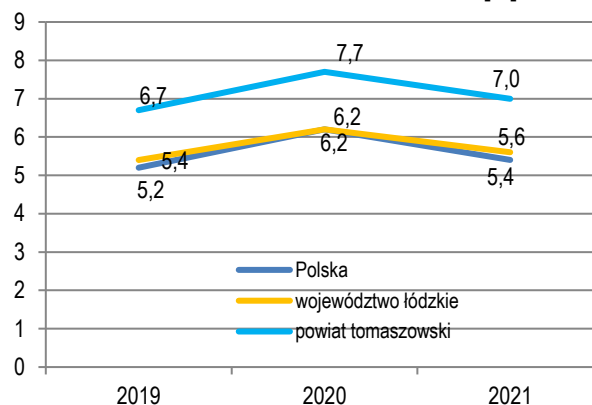
Rok 2021 zaowocował spadkiem liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Tomaszowie Mazowieckim. 31 grudnia w rejestrach pozostawało 3408 osób. Stopa bezrobocia w powiecie tomaszowskim wyniosła 7,0 %.

W 2020 roku liczba bezrobotnych wzrosła o 477 osób, co dało o 14,3% w stosunku do 2019 roku. W roku 2021 nastąpił spadek bezrobocia o 399 osób. Kierunki zmian poziomu bezrobocia rejestrowanego w powiecie tomaszowskim nie różnią się znacząco od trendów występujących w całym regionie łódzkim czy kraju. W skali całej Polski stopa bezrobocia z 6,2% w 2020 spadła do 5,4% na koniec 2021 roku, a w województwie łódzkim z 6,2% spadła o 0,6 punktu procentowego.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Tomaszowie Mazowieckim w latach 2019-2021 [w osobach]

Stopa bezrobocia w Polsce, województwie łódzkim i powiecie tomaszowskim w latach 2019-2021 [%]

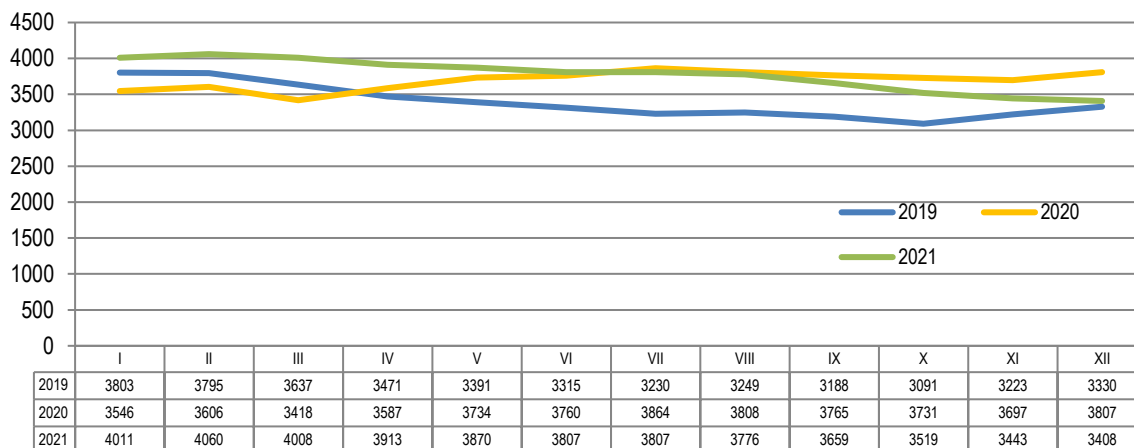

Powiat tomaszowski plasuje się w pierwszej piątce powiatów województwa o najwyższym udziale osób bezrobotnych.

Po wyraźnym wzroście liczby bezrobotnych w 2020 roku, od marca 2021 roku obserwowano spadek liczby zarejestrowanych w PUP w Tomaszowie Mazowieckim.

Te wahania w liczbie rejestrujących się miały niewątpliwie związek z wprowadzeniem stanu epidemicznego i ograniczeniami w funkcjonowaniu przedsiębiorstw w 2020 roku i stopniowym odmrażaniem gospodarki w roku ubiegłym.

Liczba bezrobotnych w powiecie tomaszowskim w latach 2019-2021

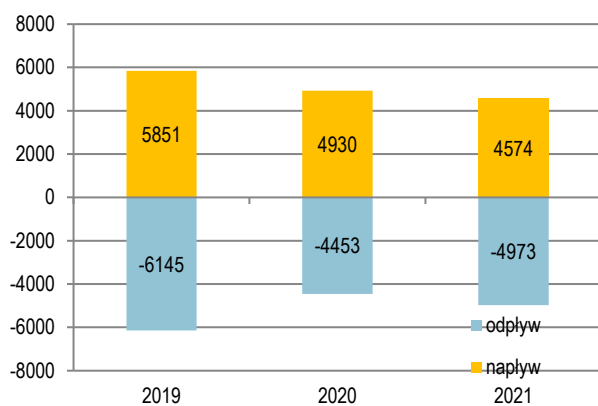

3. Napływ i odpływ z bezrobocia

W 2021 roku w PUP w Tomaszowie Mazowieckim zarejestrowano 4574 osoby, zaś wyrejestrowano 4973 osoby. Najczęstszym powodem utraty statusu osoby bezrobotnej było podjęcie pracy.

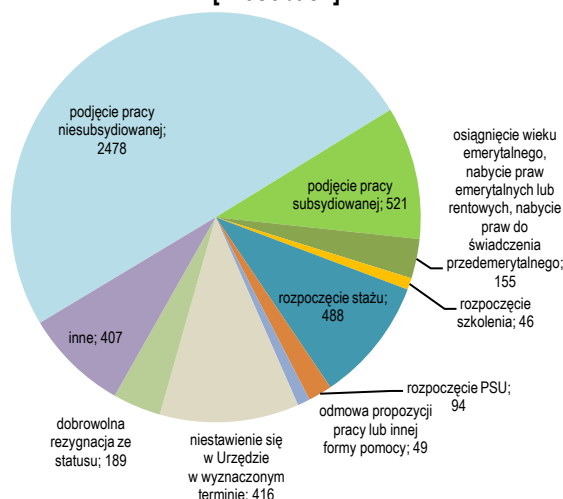
Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba osób rejestrujących się w PUP w Tomaszowie Mazowieckim systematycznie spada. W roku 2021 zarejestrowało się o 356 osób bezrobotnych mniej niż w roku 2020 i o 1277 osób mniej niż w roku 2019.

Napływ i odpływ z bezrobocia w latach 2019-2021
[w osobach]

Spośród osób wyłączonych z ewidencji w 2021 roku większość stanowiły osoby podejmujące zatrudnienie niesubsydiowane. Dzięki subsydiom pracę podjęło 521 osób (17,4% spośród wszystkich osób podejmujących zatrudnienie). Osoby te podejmowały zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, bonów na zasiedlenie, refundacji kosztów wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy, a także rozpoczynały prowadzenie własnej działalności gospodarczej uzyskując na ten cel dofinansowanie z PUP.

Struktura odpływu z bezrobocia w 2021 roku
[w osobach]

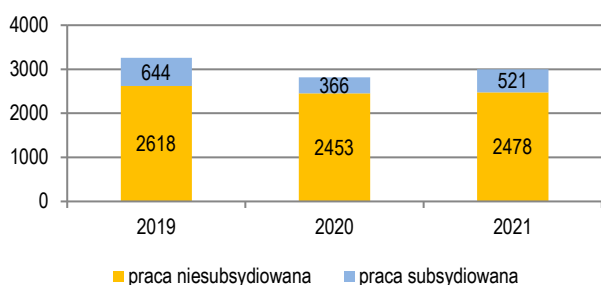

Jak obrazuje powyższy wykres poza wyłączeniami wynikającymi z zatrudnienia znaczna część klientów utraciła status bezrobotnego z powodu niestawienia się w Urzędzie w wyznaczonym terminie. Innymi czynnikami skutkującymi pozbawieniem statusu jest odmowa propozycji pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez Urząd, osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego, aktywizacja w ramach stażu, szkolenia czy PSU, a także dobrowolna rezygnacja klienta ze statusu osoby bezrobotnej.

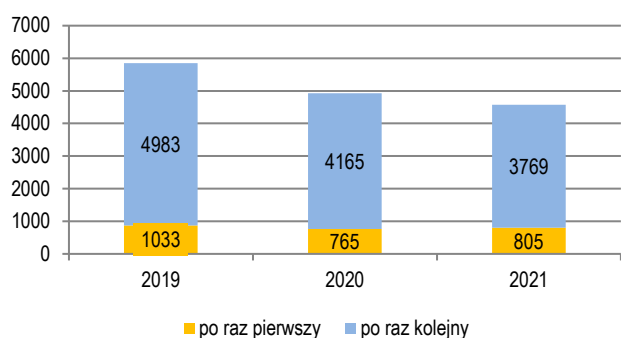
W 2021 roku wzrósł udział osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane. W 2020 roku osoby te stanowiły 13,0% ogółu zatrudnionych, zaś w 2021 roku 17,4%. Na ten stan miały wpływ znoszone obstrzeżenia pandemiczne w funkcjonowaniu poszczególnych sektorów gospodarki.

Liczba osób podejmujących pracę subsydiowaną i niesubsydiowaną w latach 2019-2021

Liczba osób zarejestrowanych po raz pierwszy i kolejny w latach 2019-2021

W ostatnich latach zauważyć można wzrost udziału osób rejestrujących się po raz pierwszy w Urzędzie. W 2020 roku po raz pierwszy szeregi bezrobotnych zasililo 15,5% ogółu rejestrujących się, zaś w 2021 r. stanowili oni 17,6%. Przeważnie były to osoby młode, kończące edukację. Kolejne rejestracje były efektem podejmowania prac krótkookresowych oraz rejestracji w celu uzyskania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego, zasiłku dla bezrobotnych czy pomocy socjalnej. Część klientów rejestrowała się w celu korzystania z ofert pracy i aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oferowanych przez Urząd. Wśród uzyskujących status osoby bezrobotnej 11,1% stanowiły osoby dotychczas niepracujące.

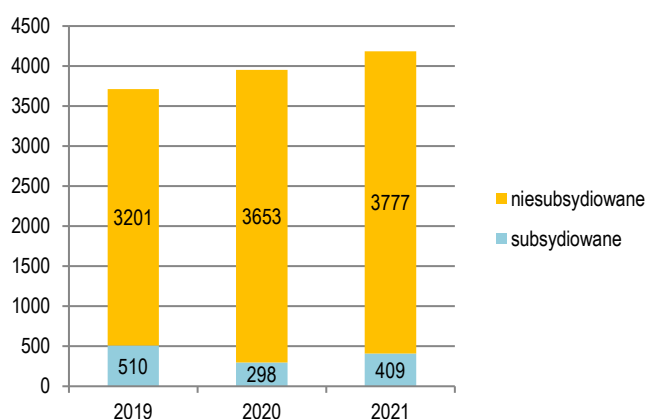
W całym roku 2021 roku najczęściej rejestrowały się osoby do 30 roku życia (38,3% spośród wszystkich rejestrujących się). Znaczną grupę stanowiły też osoby, które ukończyły 50 lat – 22,6 % ogółu. Wysoki jest również odsetek osób rejestrujących się nieposiadających kwalifikacji zawodowych (35,4%).

W 2021 roku zwolnienia grupowe zapowiadały firmy ogólnopolskie, mające swoje oddziały lub placówki w powiecie tomaszowskim: Poczta Polska S.A., Orange Polska S.A., Bank Spółdzielczy Ziemi Kaliskiej oraz PKO Bank Polski S.A.

4. Oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

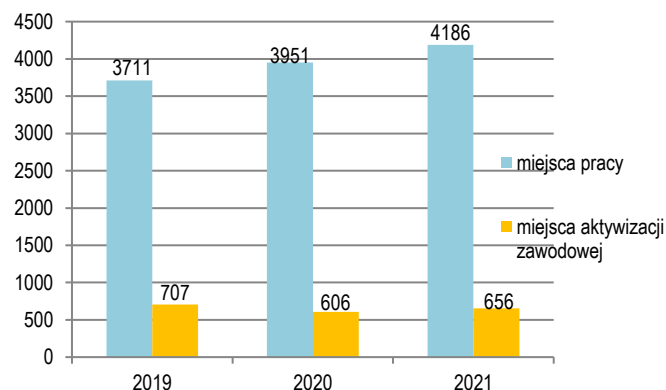
W 2021 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim pozyskał do realizacji 4842 oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, w tym oferty subsydiowane.

Liczba ofert pracy pozyskanych do realizacji w latach 2019-2021

problemy pracodawców z pozyskaniem odpowiednich kandydatów do pracy.

Liczba ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w latach 2019-2021

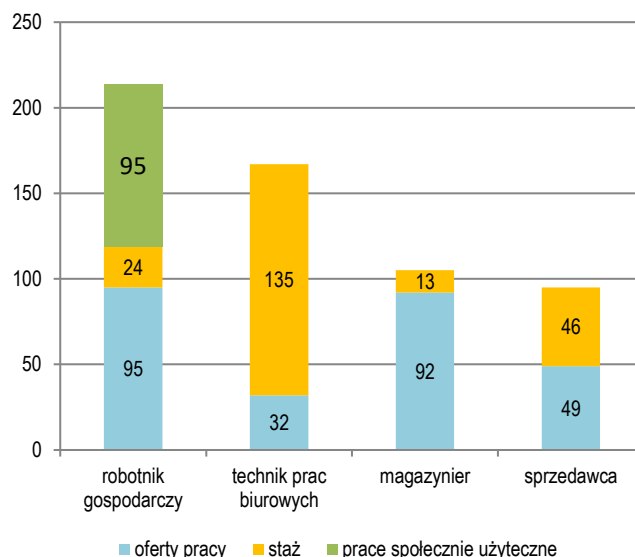
W 2021 roku w porównaniu do roku 2019 nastąpił wzrost liczby niesubsydiowanych ofert pracy, było to wynikiem rosnącego popytu na pracowników i sygnalizowało coraz większe

Ilość miejsc aktywizacji zawodowej (staży, prac społecznie użytecznych) uzależniona była od dostępności środków na aktywizację zawodową. W 2021 roku zanotowano mniejszy ich udział wśród wszystkich zgłoszonych ofert – 13,5%, w 2019 roku wynosił 16,0%.

Kluczową usługą jest pośrednictwo pracy polegające m.in. na pozyskiwaniu wolnych miejsc pracy dla swoich klientów.

W 2021 roku Powiatowy Urząd Pracy pozyskał do realizacji **4842** oferty pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym **3777** miejsc pracy niesubsydiowanej. Spośród pozyskanych ofert pracy niesubsydiowanej, z pominięciem tych, zgłoszonych w celu wydania informacji starosty, najwięcej było w zawodach: drobnik (105), operator urządzeń linii produkcyjnej w przemyśle ceramicznym (68), robotnik gospodarczy (58), kierowca samochodu ciężarowego (40), sprzedawca (49) i magazynier (83).

Najczęściej zgłaszane oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2021 roku (wg zawodu)

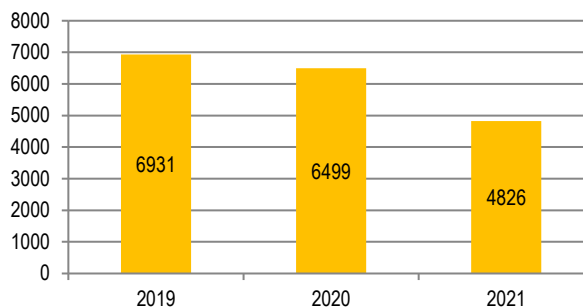

5. Zapotrzebowanie na pracę cudzoziemców

W związku z dynamicznie rozwijającym się rynkiem pracy i brakiem możliwości pozyskania wystarczającej liczby pracowników, pracodawcy coraz częściej decydują się na powierzenie pracy cudzoziemcom, głównie obywatelom Ukrainy.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Tomaszowie Mazowieckim w 2021 roku zarejestrowano mniej oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom niż w ubiegłych latach.

W 2021 roku do Urzędu wpłynęło 5115 oświadczeń, zaś zarejestrowano łącznie 4826. Podobnie jak w latach ubiegłych pracodawcy najczęściej rejestrowali oświadczenia dla obywateli Ukrainy (89,0%), rzadziej dla obywateli innych państw mogących wykonywać pracę bez konieczności uzyskania zezwolenia.

Liczba zarejestrowanych oświadczeń w latach 2019-2021 z uwzględnieniem obywatelstwa cudzoziemca

Liczba zarejestrowanych oświadczeń w latach 2019-2021

Obywatelstwo	Liczba zarejestrowanych oświadczeń		
	2019	2020	2021
Ukraina	6446	5944	4295
Białoruś	217	236	230
Mołdawia	88	116	144
Rosja	26	36	38
Gruzja	154	157	86

Armenia	-	10	33
suma	6931	6499	4826

Analizując podmioty powierzające wykonywanie pracy cudzoziemcom dużą liczbę oświadczeń rejestrują agencje pracy tymczasowej działające w obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy, ale powierzające wykonywanie pracy na terenie kraju.

Najwięcej zarejestrowanych oświadczeń dotyczyło pracy oferowanej w branży produkcyjnej i przetwórczej na stanowiskach: pakowacz, pracownik produkcji, operator urządzeń do przetwórstwa drobiu oraz w zawodzie kierowcy ciągnika siodłowego.

W 2021 roku na podstawie zgłoszeń pracodawców rejestrujących oświadczenia w Urzędzie pracę podjęło 4219 osób zza wschodniej granicy.

Urząd wydaje również zezwolenia na pracę sezonową. Zezwolenie uprawnia do pracy przez okres 9 miesięcy w roku kalendarzowym w sektorach uznawanych za sezonowe, czyli w rolnictwie, ogrodnictwie i turystyce. W 2021 roku do Urzędu zostało złożonych 514 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową, na podstawie których wydano 232 zezwolenia dla cudzoziemców.

Pracodawcy, którzy ubiegają się o wydanie zezwolenia na pracę dla cudzoziemca u wojewody lub o zezwolenie na pracę sezonową dla obywateli innych państw niż: Ukraina, Białoruś, Mołdawia, Rosja, Gruzja, Armenia, muszą dołączyć informację wydawaną przez Urząd o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych spośród bezrobotnych i poszukujących

pracy - tak zwany test rynku pracy. Z roku na rok wzrasta liczba wydanych przez Urząd Pracy informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi. W 2019 roku wykonano 186 testów rynku pracy i wydano 2340 informacji, w roku 2020 wykonano 155 testów rynku pracy i wydano 2790 informacji starosty, zaś w 2021 roku przeprowadzono 242 testy i wydano 2910 informacji starosty.

Liczba wykonanych testów rynku pracy i wydanych informacji starosty w latach 2019-2021

Rok	Testy rynku pracy	Informacje starosty
2019	186	2340
2020	155	2790
2021	242	2910

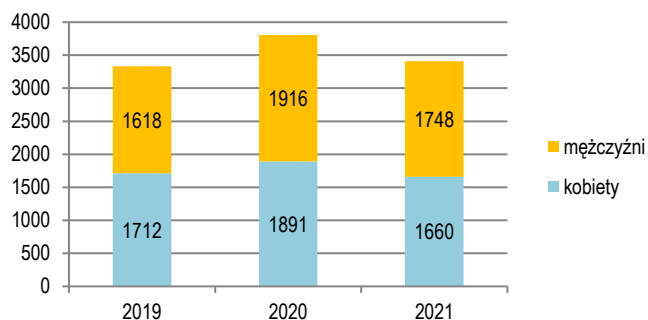
Analizując zawody w jakich są zgłaszane oferty pracy w związku z procedurą zezwoleniową można zauważyć, że najczęściej są to stanowiska niewymagające wysokich kwalifikacji, np.: pakowacz ręczny (502), pracownik produkcji (368), pracownicy wykonujący prace proste (140), robotnik magazynowy (453), operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego (213). Doradcy klienta, którzy prowadzili rekrutację na zgłoszone miejsca pracy kierowali kandydatów na rozmowę do pracodawcy. Jednak pomimo podjętych działań w niewielkim stopniu udało się spośród klientów PUP zrekrutować kandydatów na zgłoszone miejsca pracy. Dlatego też pracodawcy zwracali się do wojewody o zezwolenie na zatrudnienie cudzoziemców na nieobsadzonych miejscach pracy.

II. Struktura społeczno - demograficzna osób bezrobotnych

1. Kobiety i mężczyźni na lokalnym rynku pracy

W 2021 roku w PUP w Tomaszowie Mazowieckim zarejestrowało się o 88 mężczyzn więcej niż kobiet. Wśród wyrejestrowanych z ewidencji osób bezrobotnych przeważały kobiety. Na koniec grudnia 2021 roku w ewidencji osób bezrobotnych figurowało 1660 kobiet i 1748 mężczyzn.

Liczba kobiet i mężczyzn zarejestrowanych w latach 2019-2021
(na dzień 31.12)

Na przestrzeni ostatnich trzech lat udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych systematycznie malał. W 2019 roku wynosił 51,4%, zaś w 2021 roku był na poziomie 48,7%. Największy odsetek kobiet charakteryzował grupę bezrobotnych do 30 roku życia. W 2021 wynosił 56,7%. W ostatnich trzech latach udział kobiet utrzymywał się na wysokim poziomie w grupie osób długotrwale bezrobotnych – 50,9%. Spadał natomiast udział kobiet wśród osób, które ukończyły 50 rok życia: w 2020 roku wynosił 36,9%, a w 2021 – 34,6%. Więcej mężczyzn w analizowanym okresie było w grupie osób niepełnosprawnych (54,0%). W 2021 roku

2. Bezrobocie a wiek

Na koniec 2021 roku wśród bezrobotnych najwięcej było osób w wieku 35-44 lata – 954 osoby. Najmniej liczni byli bezrobotni, którzy nie ukończyli 24 lat – 345 osób.

W 2021 roku największy udział wśród bezrobotnych miały osoby w wieku 35-44 lata, stanowiły one 28,0% ogółu i w wieku 25-34 lata – 23,4% bezrobotnych. Najmniej liczną grupą były osoby (mężczyźni) po 60 roku życia, które stanowiły 6,2% zarejestrowanych i osoby w wieku 55-59 lat – 10,1% ogółu. Na tym samym poziomie plasowały się osoby młode do 24 roku życia.

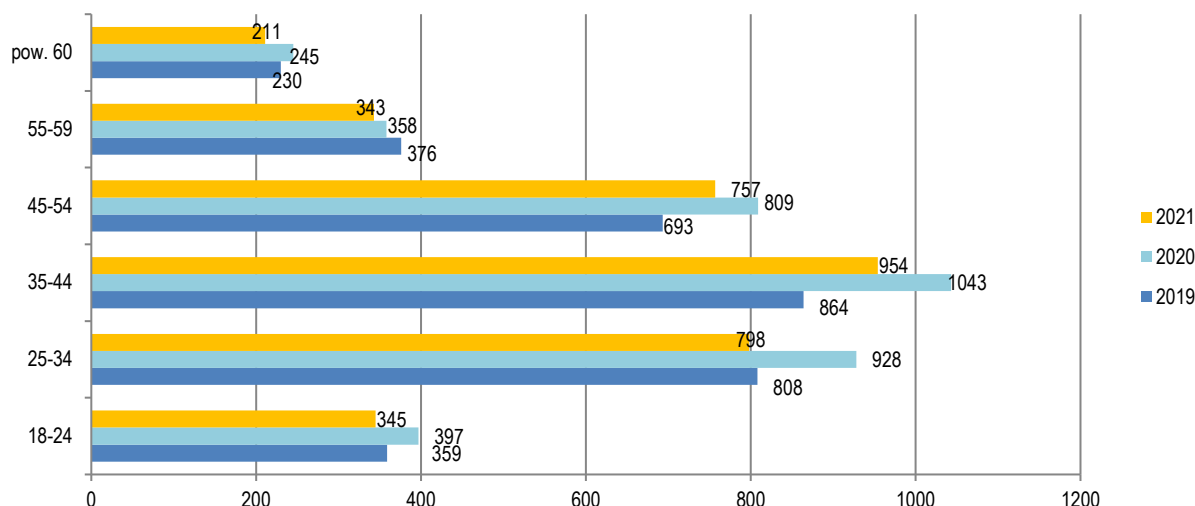
Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określa katalog osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na

kobiety stanowiły aż 71,1% spośród osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym. Wśród osób w wieku 25-34 lata na koniec 2021 roku udział kobiet wyniósł 61,5%. W gronie osób bez stażu zawodowego 51,6% to kobiety. Stanowiły one również większość w grupie osób długotrwale bezrobotnych pozostających w ewidencji ponad 2 lata (53,6%). Wśród bezrobotnych zamieszkujących miasto Tomaszów Mazowiecki było 48,6% kobiet.

Mężczyźni w 2021 roku częściej byli zatrudniani w ramach umów subsydiowanych (wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy, robót publicznych). Mężczyźni częściej też decydowali się pracować na własny rachunek (58,9% dotacjobiorców) lub korzystać ze szkoleń (80,4%). W ramach stażu aktywizowanego były w większości kobiety, które stanowiły 68,4% wszystkich stażystów. Aż 70,3% mężczyzn było wśród bezrobotnych, którzy zostali pozbawieni statusu w wyniku niestawienia się w Urzędzie w ustalonym terminie. Kobiety chętniej korzystały z oferty Urzędu i rzadziej odmawiały przyjęcia odpowiedniej pracy, jednak częściej niż mężczyźni same rezygnowały ze statusu osoby bezrobotnej (65,1%)

rynku pracy. Uwzględniając wiek wskazuje osoby do 30 roku życia i bezrobotnych, którzy ukończyli 50 lat. Stąd w dalszej części opracowania te grupy zarejestrowanych będą szczegółowo analizowane.

**Struktura bezrobotnych według wieku w latach 2019-2021
[w osobach]**

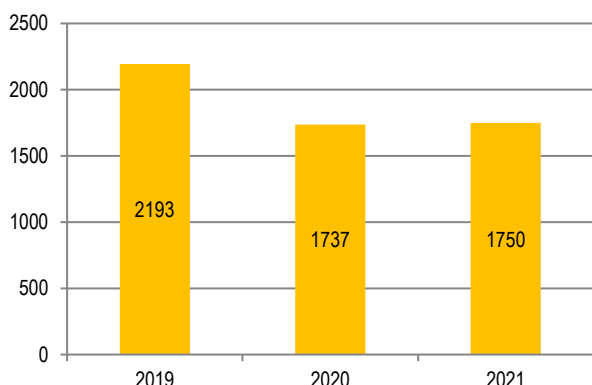
2.1 Młodzi bezrobotni

Osoby młode są grupą poszukiwaną przez pracodawców. Jednak często barierą w uzyskaniu zatrudnienia przez te osoby jest brak doświadczenia zawodowego lub jego niedostateczny poziom.

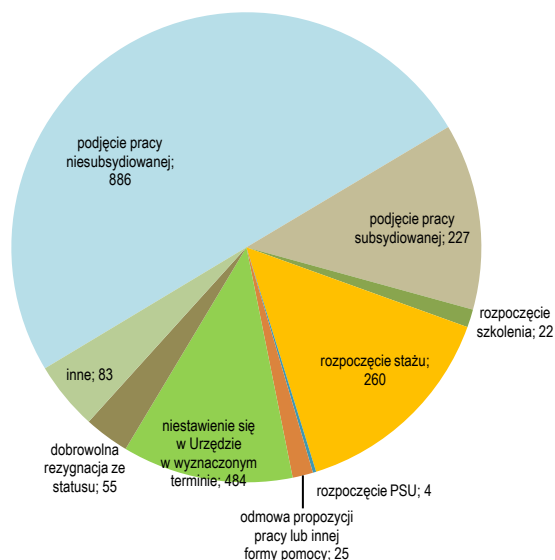
Na koniec 2021 roku w ewidencji osób bezrobotnych figurowało 714 osób do 30 roku życia, co stanowiło 21,0% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni całego roku dokonano 1750 rejestracji osób młodych.

Udział osób młodych w ogólnej liczbie bezrobotnych na przestrzeni ostatnich lat nieznacznie malał. Wśród tej grupy 36,6% osób rejestrowało się w PUP po raz pierwszy, dla większości jednak była to druga lub kolejna rejestracja w Urzędzie. Udział osób młodych rejestrujących się w Urzędzie wzrósł w 2021 roku do poziomu 38,3%.

Napływ osób do 30 roku życia w latach 2019-2021

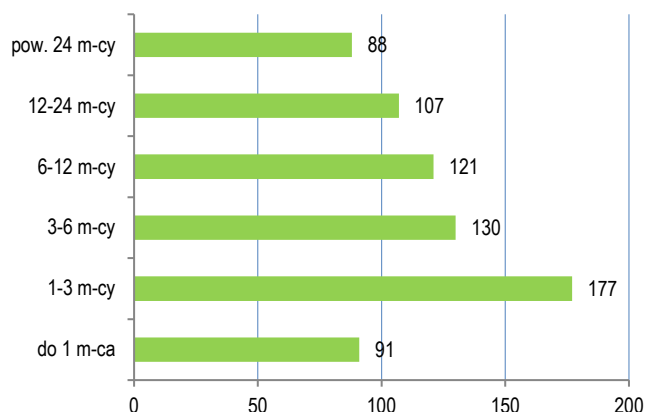

Struktura odpływu z bezrobocia osób do 30 roku życia w 2021 roku [w osobach]

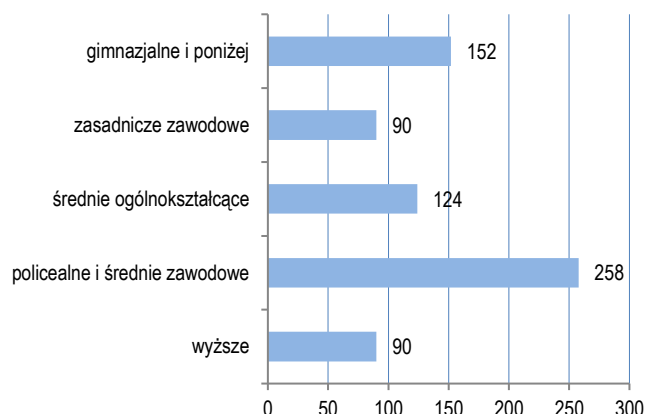

Jak obrazuje powyższy wykres głównym czynnikiem powodującym wyrejestrowanie osób młodych jest podjęcie pracy. Subsidiowane miejsca pracy były zajmowane głównie przez osoby z analizowanej grupy (43,6% spośród zatrudnień subsydiowanych). Częściej też były one aktywizowane w ramach staży – 53,3% wszystkich stażystów stanowili bezrobotni do 30 roku życia.

Liczba osób do 30 roku życia na koniec 2021 roku wg czasu pozostawania bez pracy

Liczba osób do 30 roku życia na koniec 2021 roku wg wykształcenia

Czas pozostawania bez pracy przez osoby młode był krótszy niż w pozostałych grupach wiekowych. Najwięcej, bo 24,8% bezrobotnych do 30 roku życia pozostawało w rejestrach od 1 do 3 miesięcy. Biorąc pod uwagę duży wachlarz możliwości wsparcia tej grupy bezrobotnych przez Urząd nie dziwi fakt, że większość rejestracji była krótkotrwała. Mimo tego 27,3% analizowanej grupy było zarejestrowanych nieprzerwanie przez ponad 12 miesięcy. W tej grupie znalazły się osoby, które często nie mogły wejść lub powrócić na rynek pracy w związku ze sprawowaniem opieki nad dziećmi czy względami zdrowotnymi, np. ciążą.

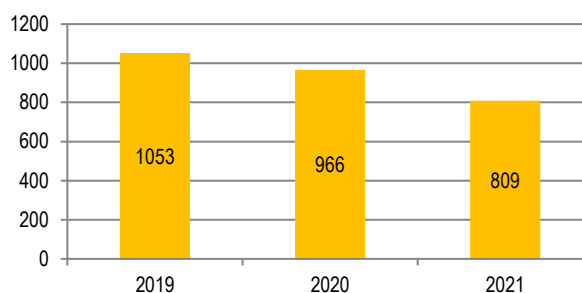
Jak obrazuje powyższy wykres co 5 osoba młoda legitymowała się wykształceniem zaledwie gimnazjalnym, zaś 17,4% ukończyło szkołę średnią ogólnokształcącą. Zatem łącznie aż 38,7% młodych bezrobotnych nie posiadało wyuczonego zawodu. Brak kwalifikacji jak i niewielkie doświadczenie zawodowe w analizowanej grupie stanowiło niewątpliwą barierę w znalezieniu zatrudnienia. Aż 181 osób do 30 roku życia nie posiadało stażu pracy (25,4%).

2.2 Bezrobotni po 50 roku życia

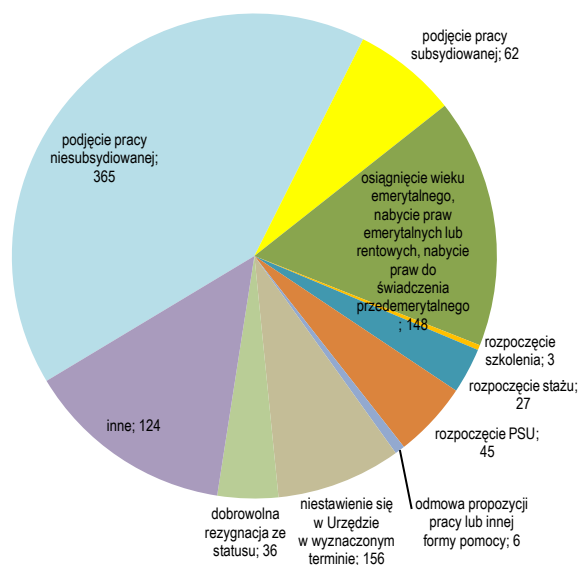
Osoby, które ukończyły 50 rok życia stanowiły na koniec 2021 roku 27,0% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni całego roku w Urzędzie zarejestrowało się 809 osób po 50-tce.

Udział osób po 50 roku życia w ogólnej liczbie rejestrujących się w Urzędzie w 2021 roku wyniósł 17,7%. W 2019 roku był na poziomie 18,0%, w 2020 – 19,6%. Na dzień 31 grudnia 2021 roku zarejestrowanych było 920 osób z analizowanej grupy.

Napływ osób po 50 roku życia w latach 2019-2021 [w osobach]

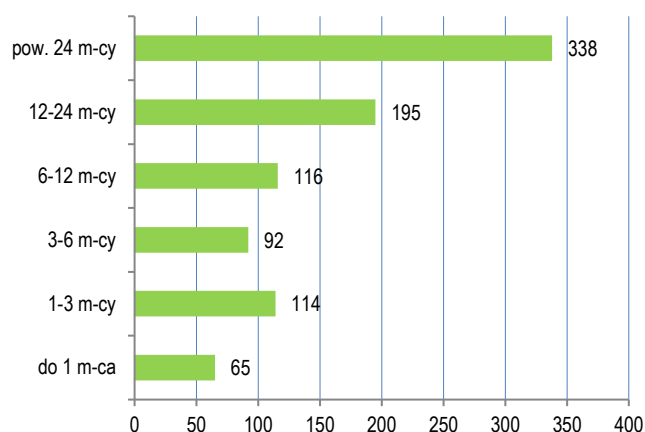
Struktura odpływu z bezrobocia osób po 50 roku życia w 2021 roku [w osobach]

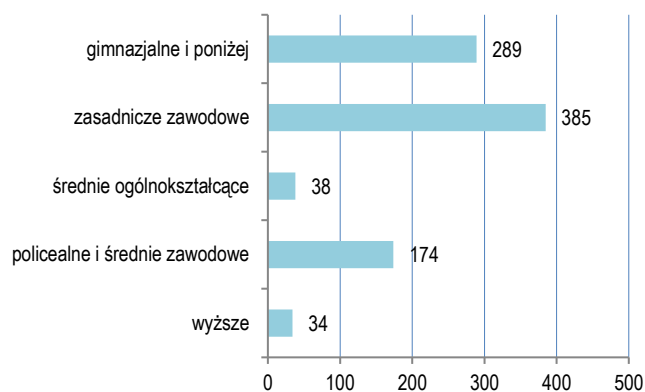
Podobnie jak w ogóle bezrobotnych, osoby po 50 roku życia najczęściej traciły status podejmując zatrudnienie (48,0%). 16,6% badanej populacji osiągnęło wiek emerytalny, bądź nabyło prawo do emerytury, renty lub świadczenia przedemerytalnego. Kolejnym czynnikiem skutkującym pozbawieniem statusu było niezgłoszenie się w Urzędzie w ustalonym terminie. Osoby 50+ stanowiły blisko połowę wykonujących prace społecznie użyteczne w 2021 roku (47,9%).

Wzrasta udział osób po 50 roku życia wśród zarejestrowanych ponad rok. W 2021 roku 57,9% ogółu analizowanej grupy wiekowej pozostawało w rejestrze PUP nieprzerwanie ponad 12 miesięcy (w 2020 udział ten wynosił 48,5%), z czego aż 63,4% (338 osób) zasilalo szeregi bezrobotnych przez ponad 2 lata.

Liczba osób po 50 roku życia na koniec 2021 roku wg czasu pozostawania bez pracy

Liczba osób po 50 roku życia na koniec 2021 roku wg wykształcenia

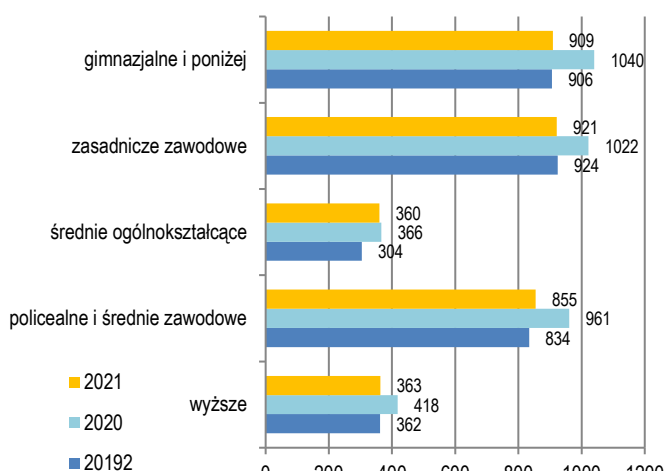

Osoby 50+ w większości posiadały wykształcenie zasadnicze zawodowe (41,8%). Znaczną grupę stanowiły osoby, które posiadały wykształcenie co najwyżej podstawowe – 31,4%. Najmniejszy odsetek tej populacji legitymował się wykształceniem wyższym – 3,7%.

3. Wykształcenie i kwalifikacje zawodowe

Jednym z problemów lokalnego rynku pracy jest niedopasowanie kwalifikacji zasobów ludzkich do zapotrzebowania pracodawców. W 2021 roku zarejestrowało się 1618 osób bez kwalifikacji zawodowych i 876 osób bez doświadczenia zawodowego.

Liczba osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia w latach 2019-2021 (stan na 31.12)

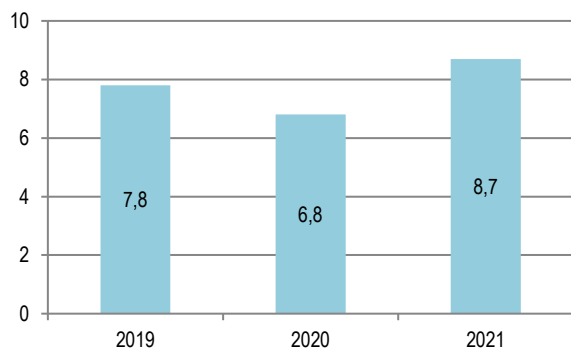

Wśród klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim w 2021 roku największy udział miały osoby z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym (26,7%) i zasadniczym zawodowym (27,0%). Odsetek osób posiadających wykształcenie policealne lub średnie zawodowe wyniósł 25,1%. Najmniejszą liczebność w strukturze zarejestrowanych w PUP odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i wyższym.

4. Osoby niepełnosprawne na rynku pracy

Na przestrzeni ostatnich 3 lat maleje liczba rejestrujących się bezrobotnych z orzeczoną niepełnosprawnością. W 2021 roku zarejestrowało się 420 osób, a na koniec roku w rejestrach pozostawało 298 osób niepełnosprawnych, w tym 137 kobiet.

Udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2019-2021 [%] (stan na 31.12)

Niezmiennie na wysokim poziomie pozostawał udział osób bez kwalifikacji zawodowych. Brak kwalifikacji zawodowych, zgodnie z zapisami ustawy oznacza brak kwalifikacji poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Odsetek osób w tej sytuacji wśród zarejestrowanych w PUP na koniec roku był na poziomie 48,6%.

Kolejnym czynnikiem określającym szanse bezrobotnych na powrót lub zaistnienie na rynku pracy jest doświadczenie zawodowe. W świetle ustawy doświadczenie zawodowe oznacza doświadczenie uzyskane w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy. W 2021 roku wśród rejestrujących się 19,2% nie posiadało doświadczenia zawodowego. Bez jakiegokolwiek stażu pracy na koniec 2021 roku w ewidencji bezrobotnych było 312 osób (9,2% ogółu) z czego 51,6% stanowiły kobiety. Brak udokumentowanej praktyki zawodowej to głównie cecha najmłodszych bezrobotnych, ale problem ten dotyczy również starszych roczników, co jest wynikiem podejmowania pracy w „szarej strefie” i długotrwałego figurowania w rejestrach Urzędu. 9,2% bezrobotnych posiadało udokumentowany ponad 20 letni staż pracy.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych 150 osób posiadało orzeczoną lekki stopień niepełnosprawności (50,3%), zaś pozostali (148 osób) stopień znaczny lub umiarkowany.

W rejestrach Urzędu na koniec analizowanego okresu były 42 osoby niepełnosprawne posiadające status poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

W minionym roku spośród analizowanej grupy 7 osób zostało zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych, 10 w ramach robót publicznych, 9 osób skorzystało

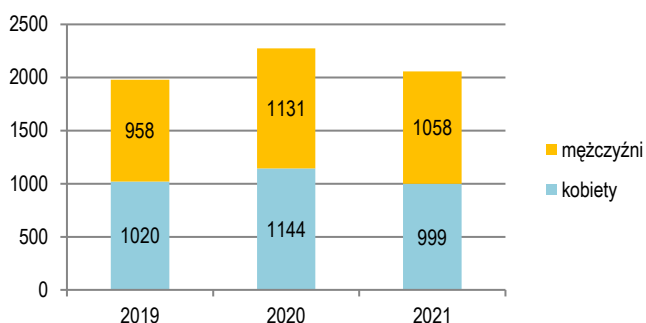
z jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zaś 15 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów wyposażenia/ doposażenia stanowiska pracy. 27 osób niepełnosprawnych uczestniczyło w stażach,

9 skierowano do wykonywania prac społecznie użytecznych, a 2 osoby zdobyły nowe kwalifikacje dzięki szkoleniom.

5. Zróżnicowanie terytorialne - bezrobocie w gminach powiatu tomaszowskiego

W powiecie tomaszowskim jest jedna gmina miejska i 10 gmin wiejskich. Na koniec 2021 roku w ewidencji Urzędu figurowało 1351 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (39,6% ogółu) oraz 2057 osób z Tomaszowa Mazowieckiego.

Liczba osób bezrobotnych z Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2019-2021 (stan na 31.12)

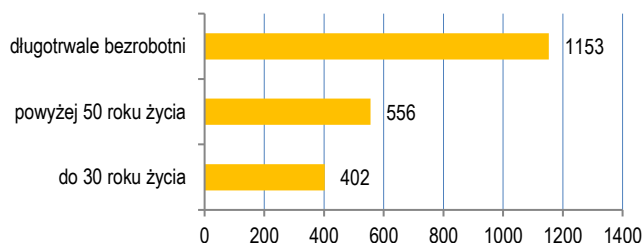

Wśród bezrobotnych mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego przeważają mężczyźni, którzy w 2021 roku stanowili 51,4% zarejestrowanych tomaszowian. W 2019 roku ich udział wynosił 48,4%, zaś w 2020 – 46,5%.

56,1% bezrobotnych zamieszkujących w Tomaszowie Mazowieckim na koniec 2021 roku było długotrwale bezrobotnymi. Osoby, które ukończyły 50 lat stanowiły 27,0%,

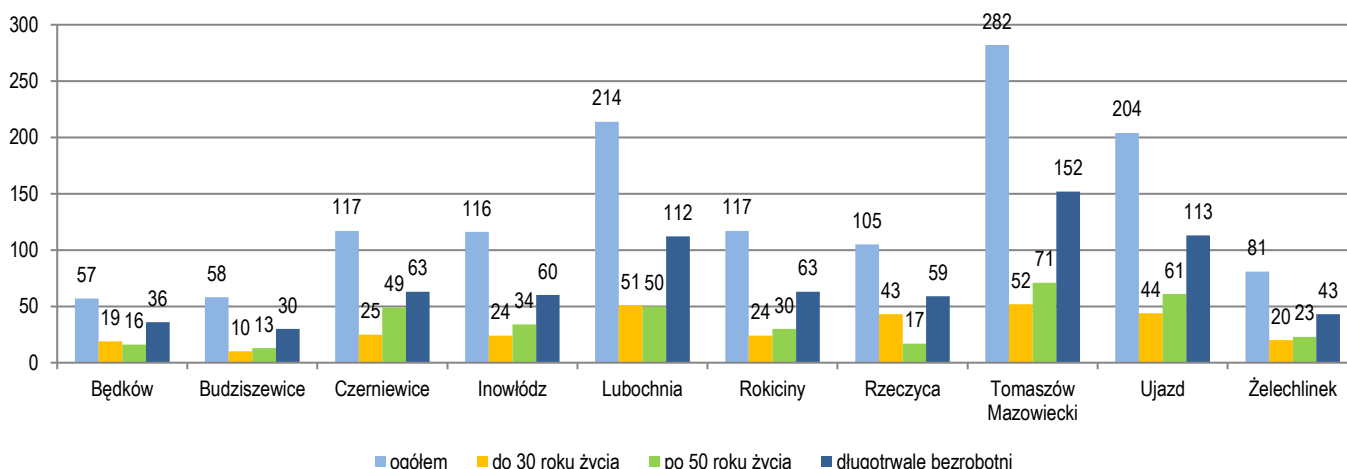
zaś osoby do 30 roku życia – 19,5% ogółu bezrobotnych mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego.

Liczba osób bezrobotnych z Tomaszowa Mazowieckiego wg wybranych kategorii na koniec 2021 roku

Gminami wiejskimi powiatu tomaszowskiego są: Będków, Budziszewice, Czerniewice, Inowłódz, Lubochnia, Rokiciny, Rzeczyca, Tomaszów Mazowiecki, Ujazd i Żelechlinek. W 2021 roku najwięcej bezrobotnych zamieszkiwało gminy Tomaszów Mazowiecki (13,7%), Lubochnia (10,4%) i Ujazd (9,9%).

Wybrane kategorie bezrobotnych w poszczególnych gminach wiejskich powiatu tomaszowskiego na koniec 2021 roku

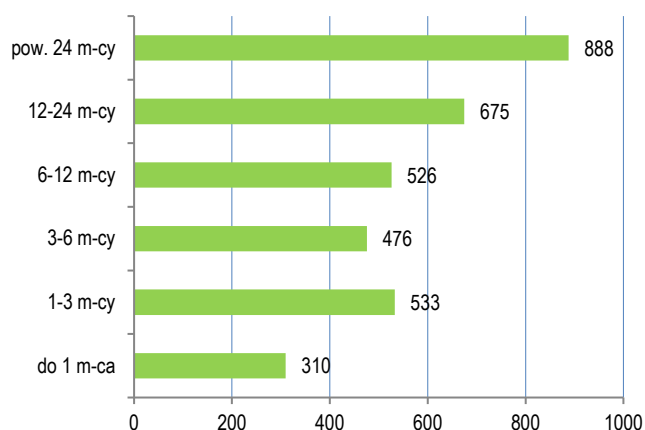
Najwięcej osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem na koniec 2021 roku było w gminie Będków (62,3% ogółu zarejestrowanych mieszkańców tej gminy) i Rzeczyca – 56,2%. Największy odsetek osób bezrobotnych po 50 roku życia

zanotowano w gminie Czerniewice (41,9%) i Ujazd (29,9%). Największy odsetek osób młodych do 30 roku życia jest w gminie Rzeczyca (41,0% bezrobotnych mieszkańców tej gminy), zaś najmniejszy w gminie Budziszewice – 17,2%.

6. Czas pozostawiania bez pracy

Długość okresu poszukiwania pracy zależy od wielu czynników o charakterze społeczno-demograficznym oraz od aktualnego popytu na rynku pracy. Na koniec 2021 roku w ewidencji Urzędu najwięcej było osób zarejestrowanych ponad 12 miesięcy. Stanowili oni 45,9% ogółu bezrobotnych.

Liczba osób na koniec 2021 roku wg czasu pozostawiania bez pracy

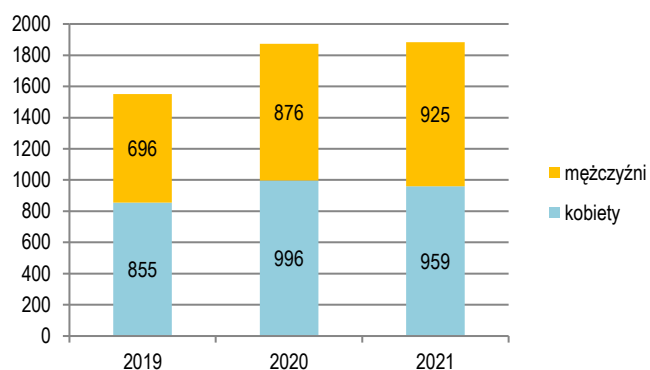

Na koniec 2021 roku 26,1% bezrobotnych pozostawało w rejestrach Urzędu nieprzerwanie ponad 2 lata. Od 12 miesięcy do 24 miesięcy status bezrobotnego posiadało 19,8% zarejestrowanych. Krótkotrwałe bezrobocie (do 3 miesięcy) charakteryzowało 24,7% ogółu. Najdłużej w rejestrach pozostawali bezrobotni, którzy ukończyli 50 rok życia – 57,9% z nich było nieprzerwanie w ewidencji ponad rok. Osoby do 30 roku życia w większości (55,7%) pozostawały w rejestrach PUP do 6 miesięcy.

Długotrwałe bezrobotni są jedną z grup osób w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Zgodnie z ustawową definicją pozostają oni w ewidencji bezrobotnych łącznie ponad 12 miesięcy w ciągu 2 lat.

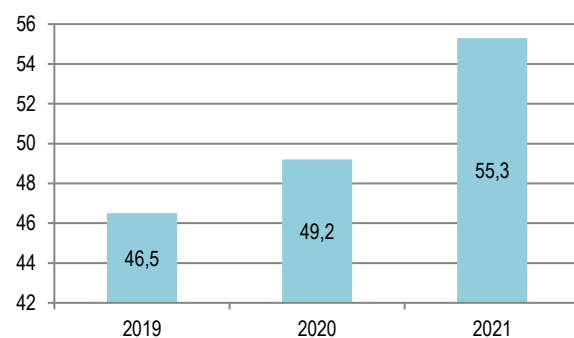
Długotrwałe bezrobocie na przestrzeni ostatnich 3 lat częściej dotyczyło kobiety. W 2021 roku ich udział w omawianej grupie wynosił 50,9%.

Liczba osób długotrwałe bezrobotnych w latach 2019-2021 (stan na 31.12)

W okresie 3 ostatnich lat udział osób długotrwałe bezrobotnych wśród zarejestrowanych ciągle rósł.

Udział długotrwałe bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2019-2021 [%] (stan na 31.12)

Jak widać długotrwałe bezrobocie jest coraz wyraźniej obecne na lokalnym rynku pracy. Długotrwałe pozostawianie bez pracy oraz wielokrotne powroty do bezrobocia zdecydowanie negatywnie wpływają na motywację i szansę na zatrudnienie.

III. Instytucjonalna obsługa rynku pracy

1. Analiza SWOT dla tomaszowskiego rynku pracy

Analiza powstała po uwzględnieniu charakterystyki rynku pracy powiatu tomaszowskiego, w szczególności informacji dotyczących zasobów bezrobocia.

Uwarunkowania wewnętrzne	
Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostępność funduszy celowych służących aktywizowaniu osób pozostających bez pracy (Fundusz Pracy, PFRON, EFS); 2. Duże zasoby pracy; 3. Dobrze przygotowana kadra publicznych służb zatrudnienia (pod względem merytorycznym i praktycznym) gotowa do profesjonalnego świadczenia usług na rzecz osób pozostających bez pracy oraz pracodawców; 4. Atrakcyjne położenie geograficzne powiatu (centrum kraju, bliskość ważnych węzłów komunikacyjnych). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska jakość zasobów pracy pozostających w ewidencji osób bezrobotnych; 2. Brak inwestycji, dzięki którym mogłyby powstawać nowe miejsca pracy; 3. Niezadawalająca infrastruktura techniczna; 4. Niedostateczna komunikacja pomiędzy niektórymi gminami a Tomaszowem Maz. – głównym ośrodkiem, gdzie ulokowane są miejsca pracy; 5. Brak instytucji otoczenia biznesu; 6. Brak podmiotów ekonomii społecznej.
Uwarunkowania zewnętrzne	
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie instrumentów stymulujących rozwój samozatrudnienia oraz małych i średnich przedsiębiorstw (dotacje z Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego); 2. Możliwość budowania dialogu społecznego w celu rozwiązywania problemów rynku pracy; 3. Swobodny przepływ siły roboczej w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Unii Europejskiej; 4. Zwiększona podaż różnorodnych form doskonalenia zawodowego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. System opieki społecznej ograniczający motywację do podejmowania legalnego zatrudnienia; 2. Odpływ wykwalifikowanej kadry zmuszonej do migracji zarobkowej; 3. Wysokie koszty pracy; 4. Utrzymujący się wysoki poziom „szarej strefy”; 5. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa; 6. System edukacyjny zbyt wolno reagujący na zmiany zachodzące w obszarze rynku pracy; 7. Nieznana skala następstw gospodarczych i społecznych spowodowanych pandemią COVID.

2. W zakresie rejestracji, ewidencji i świadczeń

Na dzień 31.12.2021 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 3408 osób, przy czym w całym 2021 roku po raz pierwszy rejestracji dokonało 813 osób. Spośród ogólnej liczby bezrobotnych z usługi rejestracji za pośrednictwem Internetu skorzystało 561 osób, z czego 439 dokonało pełniej rejestracji elektronicznej.

Zgodnie z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego Wspólnoty Europejskiej w 2021 roku

zarejestrowało się 96 osób powracających z zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w tym 12 osób transferujących świadczenia.

Z ogólnej liczby bezrobotnych powracających po pracy za granicą 25 osób złożyło wnioski o przyznanie prawa do zasiłku z tytułu bezrobocia, które przekazano do rozpoznania Marszałkowi Województwa.

Dodatkowo w Dziale Ewidencji i Świadczeń osobom zarejestrowanym udzielano informacji na temat praw i obowiązków osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy, w szczególności w zakresie przysługujących świadczeń i pomocy udzielanej przez Urząd. Osoby zainteresowane rejestracją jako bezrobotni lub poszukujący pracy były również informowane o warunkach przyznania statusu bezrobotnego, poszukującego pracy, dokumentach wymaganych do rejestracji.

Dział Ewidencji i Świadczeń zajmuje się obsługą osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, w tym weryfikacją przedkładanych dokumentów dotyczących sytuacji bezrobotnych, poszukujących pracy, prowadzi ewidencję uprawnień zawodowych, okresu stażu pracy na podstawie przedkładanych dokumentów zawodowych, zaświadczeń i świadectw pracy. Do zadań powierzonych pracownikom należy także obsługa świadczeń dla bezrobotnych w zakresie wypłaty zasiłku, stypendium z tytułu odbywania szkolenia i stażu oraz wypłaty dodatku aktywizacyjnego. Powyższe obejmuje weryfikację przedkładanych dokumentów w zakresie niezbędnym do wypłaty przysługujących świadczeń.

W 2021 roku wydano ogółem 2176 zaświadczeń potwierdzających status bezrobotnego i okresy pobierania świadczeń. Ponadto 259 osób wnioskowało o ustalenie uprawnień do dodatku aktywizacyjnego. W przeważającej liczbie były to wnioski bezrobotnych pobierających zasiłek,

3. Obsługa prawna Urzędu

W 2021 roku ogółem wpłynęło 10 odwołań od wydanych decyzji administracyjnych, w tym do Wojewody Łódzkiego przekazano 7, a we własnym zakresie rozpatrzono 3 sprawy.

Dodatkowo w 2021 roku wydano:

- 41 decyzji o obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia;
- 8 decyzji o umorzeniu lub odmowie umorzenia nienależnie pobranego świadczenia;
- 119 decyzji w sprawach dotyczących wznowienia postępowania administracyjnego.

którzy z własnej inicjatywy podjęli zatrudnienie, inną pracę zarobkową.

Wyszczególnienie		
Liczba wydanych wniosków o ustalenie uprawnień do dodatku aktywizacyjnego		259
W tym	Liczba wydanych decyzji przyznających dodatek aktywizacyjny	256
	Liczba decyzji odmawiających przyznania dodatku aktywizacyjnego	3
Liczba wydanych zaświadczeń o statusie bezrobotnego i okresach pobierania świadczeń		2176
Liczba spraw, wniosków o przyznanie zasiłku z tytułu bezrobocia, osób transferujących świadczenia z tytułu bezrobocia przekazanych do Marszałka Województwa		37

W 2021 roku w Dziale Ewidencji i Świadczeń ogółem wydano 11114 decyzji administracyjnych w tym o: uznaniu za osobę bezrobotną i odmowie przyznania prawa do zasiłku; uznaniu za osobę bezrobotną z prawem do zasiłku dla bezrobotnych; przyznaniu prawa do zasiłku po 90 lub 180 dniach; przyznaniu stypendium z tytułu odbywania stażu i szkolenia; przyznaniu dodatku aktywizacyjnego; utracie statusu osoby bezrobotnej; utracie statusu osoby bezrobotnej i prawa do świadczeń; odmowie uznania za osobę bezrobotną; wznowieniu i wstrzymaniu wypłaty świadczeń.

Wyszczególnienie		
Liczba złożonych odwołań		10
W tym	Liczba odwołań przekazanych do Wojewody Łódzkiego	7
	Utrzymane w mocy przez Wojewodę Łódzkiego	4
	Uchylone przez Wojewodę Łódzkiego	3
	Rozpatrzone we własnym zakresie	3
Ogółem wydane decyzje administracyjne		11114
Liczba wydanych decyzji zobowiązujących do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń		41
Liczba wydanych decyzji o umorzeniu lub odmowie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń		8
Liczba wydanych decyzji w sprawach dotyczących wznowienia postępowania administracyjnego		119

4. Rozwój kadr

W końcu 2021 roku w PUP w Tomaszowie Mazowieckim zatrudnione były łącznie 62 osoby, w tym 15 osób niepełnosprawnych. Wśród zatrudnionych 2 osoby pracowały w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Na jakość usług świadczonych przez Urząd w dużej mierze mają wpływ kwalifikacje kadry urzędniczej, która posiada duże doświadczenie zawodowe w zakresie promocji zatrudnienia i aktywizacji osób bezrobotnych. Należy podkreślić, że 88,7% pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych posiada wyższe wykształcenie, a 79,0% to osoby z co najmniej 10-letnim stażem pracy w służbach zatrudnienia. Pracownicy PUP ustawicznie podwyższają swoje kompetencje, biorąc udział w szkoleniach zewnętrznych oraz wewnętrznych

5. Kontrola

Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim prowadzi monitoring w zakresie wykorzystania środków przez odbiorców usług i instrumentów rynku pracy. Na przestrzeni 12 miesięcy minionego roku zrealizowano:

- **66** rozliczeniowych kontroli zawartych umów o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej;
- **67** kontroli realizacji umów przed refundacją kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy;
- **20** kontroli w zakresie prawidłowości wykonywania zawartych umów o zrefundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub umów o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej;
- **49** kontroli zawartych umów o: odbywanie stażu przez bezrobotnych, zorganizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych, sfinansowanie kształcenia ustawicznego

organizowanych przez Urząd. W 2021 roku 45 pracowników uczestniczyło łącznie w szkoleniach z różnych zakresów tematycznych. Tematyka szkoleń to zagadnienia związane z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (w tym problematyka zatrudnienia cudzoziemców), Kodeksem postępowania administracyjnego, pomocą publiczną, zamówieniami publicznymi, zagadnieniami finansowo-rachunkowymi. Podnoszenie kwalifikacji kadr zapewnia prawidłową realizację zadań, wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i innych ustaw. Profesjonalne działania Urzędu wspiera sprawowana na bieżąco kontrola zarządcza.

pracodawców i pracowników (KFS), a także umów szkoleniowych;

- **78** kontroli końcowych zawartych umów o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, którym upłynął 12 - miesięczny okres prowadzenia.

Prowadzony jest również monitoring zadań realizowanych przez Urząd. W 2021 roku zrealizowano **10** kontroli wewnętrznych.

Dodatkowo w minionym roku przeprowadzono 44 kontrole w zakresie realizacji umów podpisanych na podstawie art. 15zzb, 15zze4 ustawy... (COVID-19).

O prawidłowości w zakresie realizacji zadań oraz wydatkowania środków publicznych zaświadcza pozytywny wynik 4 kontroli przeprowadzonych w 2021 roku przez Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.

IV. Podstawowe usługi rynku pracy

1. Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu pomocy w rozwiązywaniu problemów zawodowych osób zgłaszających się po taką pomoc do Urzędu. Pomoc może być świadczona w formie indywidualnego kontaktu doradcy z osobą potrzebującą pomocy lub w formie grupowego spotkania.

Doradca zawodowy, wspólnie z osobą bezrobotną lub poszukującą pracy pracuje nad rozwiązaniem sytuacji problemowych, które mogą dotyczyć:

- wyboru lub zmiany zawodu;
- uzupełnienia lub dostosowania kwalifikacji zawodowych;
- wyboru kierunku kształcenia lub szkolenia;
- planowania rozwoju zawodowego;
- wyboru miejsca pracy;
- wyboru formy pomocy określonej w ustawie.

PORADNICTWO ZAWODOWE W 2021 ROKU	
	Ilość udzielonego wsparcia
Porady indywidualne	1034
Porady grupowe	18
Indywidualne informacje zawodowe	345
Opiniowanie wniosków złożonych przez pracodawców	653

Indywidualne porady zawodowe

W roku 2021 doradcy zawodowi udzielili 1034 porady indywidualne. Każda porada została dopasowana do problemów i potrzeb zgłaszanych przez osoby bezrobotne lub poszukujące pracy. Najczęściej związane były one z następującymi trudnościami:

- długotrwałym poszukiwaniem pracy,
- podwyższeniem kwalifikacji zawodowych,
- określeniem predyspozycji zawodowych,
- potrzebą uzupełnienia wiadomości i umiejętności,
- oceną szans planowanego przedsięwzięcia.

W ramach porad indywidualnych dotyczących oceny szans przedsięwzięcia doradcy zawodowi przygotowali 110 opinii dla bezrobotnych planujących rozpocząć działalność gospodarczą korzystając ze środków publicznych przyznawanych jednorazowo w postaci dotacji.

Grupowe porady zawodowe

Porada zawodowa grupowa jest przeznaczona dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie, które potrzebują

pomocy w rozwiązaniu swojego problemu zawodowego. Podczas zajęć stosowana jest metoda warsztatowa, która polega na wymianie doświadczeń. Uczestnicy uczą się podejmowania decyzji uzgodnionych w wyniku negocjacji. Istotną częścią zajęć są ćwiczenia, które pozwalają uczestnikom zrozumieć pewne zagadnienia i przećwiczyć je praktycznie w czasie trwania szkolenia. Niektóre ćwiczenia mają charakter indywidualny, inne są prowadzone w parach lub małych grupach. Są też ćwiczenia, w których biorą udział wszyscy uczestnicy. W roku 2021 doradcy zawodowi przeprowadzili 18 porad grupowych, w których uczestniczyło 159 osób bezrobotnych. Przeprowadzono następujące porady tematyczne:

- Metody poszukiwania pracy;
- Dokumenty aplikacyjne - moja wizytówka zawodowa;
- Co przyszły pracownik wiedzieć powinien? Formy zatrudnienia na rynku pracy;
- Komunikacja interpersonalna w procesie poszukiwania pracy
- Warsztaty dla przyszłych przedsiębiorców

W ramach usługi świadczonej przez doradców zawodowych udzielono 345 informacji zawodowych indywidualnych. Informacje te dotyczyły następujących zagadnień:

- rynek pracy, w tym pracodawcy i profile prowadzonej przez nich działalności;
- zawody i specjalności;
- szkoły i instytucje szkoleniowe;
- sposoby i metody rekrutacji oraz prowadzenie rozmów kwalifikacyjnych;
- zasady przygotowywania, rodzaje i wzory dokumentów aplikacyjnych;
- strony internetowe, na których znajdują się informacje przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w poszukiwaniu pracy, o warunkach podejmowania działalności gospodarczej, w tym o przepisach prawnych, procedurach postępowania i wzorach dokumentów.

Usługi świadczone dla pracodawców

Doradcy zawodowi pomagają pracodawcom w określeniu wymagań zgodnie z *Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy* na stanowiskach organizowanych w ramach stażu, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia oraz prac interwencyjnych. W roku 2021 doradcy zawodowi zaopiniowali 505 wniosków o zorganizowanie stażu. Doradcy zawodowi wpierali również kształcenie ustawiczne pracodawcy i jego pracowników opiniując wnioski na szkolenia finansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Opinia doradcy zawodowego dotyczyła potrzeby kształcenia ustawicznego przy uwzględnieniu zajmowanego stanowiska i profilu działalności firmy oraz zgodność kompetencji, które zostaną nabyte przez uczestników kształcenia ustawicznego do potrzeb lokalnego rynku pracy. W roku 2021 doradcy zawodowi zaopiniowali 148 wniosków pracodawców ubiegających się o wsparcie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

2. Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy jest podstawową usługą realizowaną przez Urząd Pracy. Skierowana jest ona z jednej strony do pracodawców poszukujących odpowiedniej kadry, z drugiej zaś do osób chcących podjąć zatrudnienie.

Jednym z najważniejszych działań podejmowanych w ramach pośrednictwa pracy jest pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców. Oferty pracy jakimi dysponuje Urząd są upowszechniane, w tym przekazywane do internetowej Centralnej Bazy Ofert Pracy, która zawiera oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy w skali całego kraju. W 2021 roku w PUP w Tomaszowie Mazowieckim pozyskano 4842 oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Wśród tej liczby aż 2994 oferty (61,8%) były zgłoszone przez pracodawców ubiegających się o zezwolenia na pracę cudzoziemców (tzw. testy rynku pracy).

Kolejnym zadaniem pośrednictwa pracy jest inicjowanie i organizowanie kontaktów osób bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami. Realizując oferty doradcy klienta wydają kandydatom skierowania do pracodawcy. W minionym roku wydano 1767 skierowań, w wyniku czego zaktywizowano 1032 osoby.

Ponadto doradcy klienta informują o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy, informują bezrobotnych o ich prawach i obowiązkach,

Działalność dodatkowa prowadzona w ramach poradnictwa zawodowego

Doradca zawodowy przeprowadził spotkania informacyjne z uczniami klas III Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim (Technikum 6 – Technik analityk, LO), I Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubochni (klasy VIII), Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 (I klasa Szkoły Branżowej), na tematy: Zainteresowania i predyspozycje zawodowe; Zawody deficytowe w powiecie tomaszowskim i województwie łódzkim; Czy warto skończyć szkołę branżową?; Kompetencje twarde i miękkie na rynku pracy; W czym może pomóc Urząd Pracy?; Własna działalność gospodarcza. W spotkaniach tych uczestniczyło 174 uczniów.

przedstawiają propozycje innej pomocy oferowanej przez Urząd.

W ramach pośrednictwa pracy pracownicy Urzędu kontaktują się z pracodawcami w celu pozyskania ofert pracy, przyjęcia zgłoszenia oferty, udzielenia informacji o kandydatach do pracy w związku ze zgłoszoną ofertą, informowania o możliwościach wsparcia tworzenia miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. W 2021 roku nawiązano współpracę z 307 nowymi podmiotami dotychczas niewspółpracującymi z PUP. W minionym roku odnotowano 2747 kontaktów z pracodawcami znajdującymi się w bazie Urzędu.

Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim współpracuje z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi przy realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES poprzez upowszechnianie zagranicznych ofert pracy. W 2021 roku utrzymywano 320 kontaktów z osobami zainteresowanymi m.in. informacjami na temat EURES, warunków życia i pracy w wybranych państwach EOG i poszukiwaniem pracy za granicą.

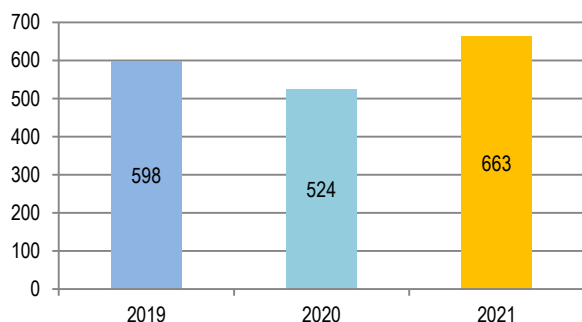
V. Aktywne formy wsparcia

Publiczne służby zatrudnienia podejmują działania mające na celu zapobieżenie bezrobociu lub ograniczenie jego poziomu, w szczególności osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku wyposażała urzędy pracy w odpowiednie narzędzia, które umożliwiają wspieranie bezrobotnych. Są to poza pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym subsydiowane formy zwane aktywnymi instrumentami rynku pracy.

1. Staże

Umowy stażowe są często jedynym sposobem na zaistnienie na rynku pracy osób bezrobotnych, które nie posiadają doświadczenia zawodowego w miejscu pracy. W 2021 roku zawarto 423 umowy o zorganizowanie stażu. Wsparciem tym objęto 663 osoby (w tym rozpoczynające staż w 2020 roku).

Liczba bezrobotnych uczestniczących w stażach w latach 2019-2021

W minionym roku pracodawcy najczęściej organizowali staże w zawodach: technik prac biurowych (135), sprzedawca (46), asystent do spraw księgowości (26), robotnik gospodarczy

2. Roboty publiczne

Roboty publiczne są formą wspierającą proces aktywizacji osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Organizowane są przez powiaty – z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy – gminy i organizacje statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki.

W minionym roku Urząd zawarł 36 umów, w ramach których zatrudnienie podjęło 68 osób.

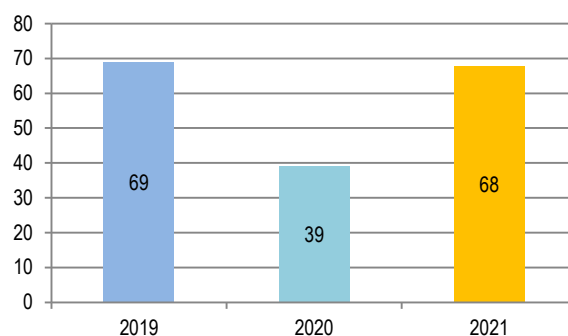
(24), asystent nauczyciela przedszkola (17), magazynier (13).

Bezrobotni, którzy rozpoczęli staż w 2021 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	488
w tym	
Kobiety	334
Zamieszkali na wsi	175
Do 30 roku życia	260
Po 50 roku życia	27
Długotrwale bezrobotni	107

Ze stażu częściej korzystały kobiety, które stanowiły 68,4% stażystów oraz osoby młode – 53,3% stażystów było do 30 roku życia.

W minionym roku na staże wydatkowano 4 515 015 zł. Efektywność zatrudnieniowa staży wynosiła 86,3% (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2021 r.).

Liczba bezrobotnych, którzy podjęli pracę w ramach robót publicznych w latach 2019-2021

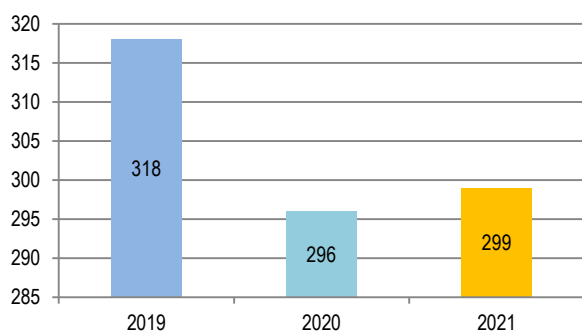

Bezrobotni, którzy podjęli pracę w ramach robót publicznych w 2021 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	68
w tym	
Kobiety	40
Zamieszkali na wsi	55
Do 30 roku życia	14
Po 50 roku życia	23
Długotrwale bezrobotni	15

3. Prace interwencyjne

W 2021 roku zawarto 172 umowy o prace interwencyjne. Wsparciem tym objęto 299 osób, z których 79 kontynuowało zatrudnienie na podstawie umów zawartych w 2020 roku.

Liczba bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych w latach 2019-2021

Pracodawcy najczęściej w ramach tej formy wsparcia zatrudniali sprzedawców, pracowników biurowych i robotników gospodarczych.

4. Prace społecznie użyteczne

Osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku korzystające z pomocy społecznej mogą być kierowane do prac społecznie użytecznych organizowanych przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działających na rzecz społeczności lokalnej.

W 2021 roku PUP zawarł z gminami 7 porozumień na organizację prac społecznie użytecznych. Na przestrzeni 12 miesięcy 2021 roku 94 osoby bezrobotne podjęły uczestnictwo w tej formie aktywizacji. Prace społecznie użyteczne organizowane były na stanowisku robotnik gospodarczy i opiekun osoby starszej.

Roboty publiczne były organizowane głównie przez gminy wiejskie naszego powiatu, stąd 80,9% osób uczestniczących w tej formie pomocy było mieszkańcami terenów wiejskich.

W 2021 roku PUP w Tomaszowie Mazowieckim na roboty publiczne wydatkował 553 288 zł.

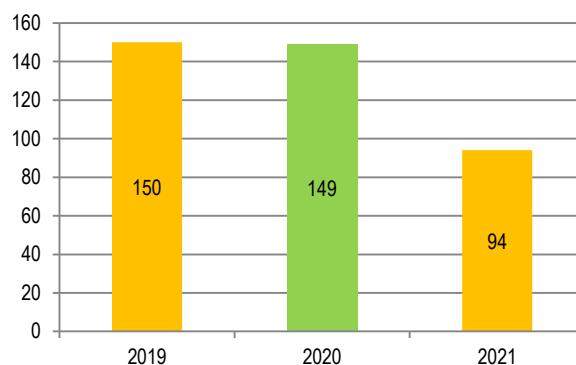
Efektywność zatrudnieniowa tej formy pomocy wyniosła 96,2% (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2021 r.).

Bezrobotni, którzy podjęli pracę w ramach prac interwencyjnych w 2021 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	220
w tym	
Kobiety	125
Zamieszkali na wsi	95
Do 30 roku życia	86
Po 50 roku życia	28
Długotrwale bezrobotni	59

Na refundacje w ramach prac interwencyjnych w 2021 roku Urząd wydatkował 1 108 336 zł.

Efektywność zatrudnieniowa tego wsparcia wynosiła 99,2% (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2021 r.).

Liczba bezrobotnych, którzy uczestniczyli w pracach społecznie użytecznych w latach 2019-2021

Bezrobotni, którzy uczestniczyli w pracach społecznie użytecznych w 2021 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	94
Kobiety	43
Zamieszkali na wsi	43
Do 30 roku życia	4
Po 50 roku życia	45
Długotrwale bezrobotni	86

Na finansowanie prac społecznie użytecznych w 2021 roku wydatkowano 121 138 zł.

8,5% osób wykonujących PSU podjęło pracę w trakcie lub po zakończeniu tej formy pomocy (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2021 r.).

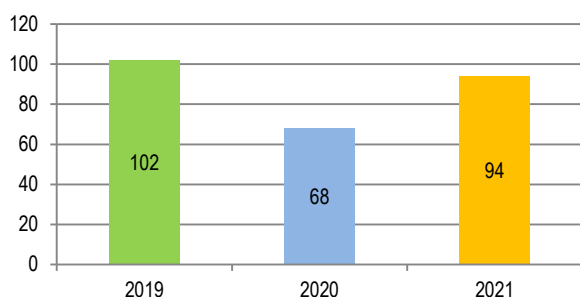
5. Dofinansowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy umożliwia osobom bezrobotnym uzyskanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. W 2021 roku wsparciem tym objęto 94 osoby bezrobotne, które uruchomiły działalność o charakterze:

- usługowym – 68 osób,
- wytwórczym – 11 osób,
- handlowym – 15 osób.

Bezrobotni, którzy uzyskali środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w 2021 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	94
Kobiety	38
Zamieszkali na wsi	51
Do 30 roku życia	49
Po 50 roku życia	1
Długotrwale bezrobotni	22

Liczba bezrobotnych, którzy uzyskali środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w latach 2019-2021

Dane liczbowe wskazują, że najwięcej osób występowało do Urzędu z wnioskami na rozpoczęcie działalności usługowej, spośród których przeważały usługi remontowo-budowlane, fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne, konserwacja i naprawa pojazdów.

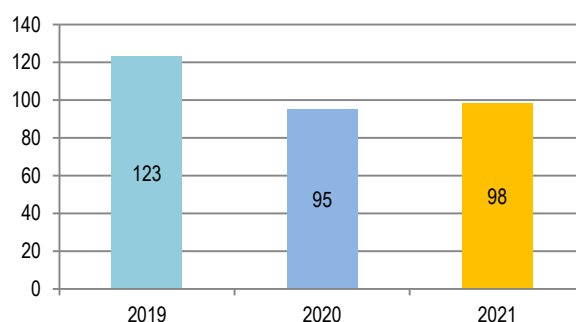
Na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej Urząd w minionym roku wydatkował 2 018 939 zł.

Efektywność zatrudnieniowa tej formy pomocy bezrobotnym wyniosła 100,0% (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2021 r.).

6. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Pracodawcy, którzy są zainteresowani utworzeniem nowego miejsca pracy dla osoby bezrobotnej, mogą uzyskać refundacją kosztów wyposażenia lub doposażenia stworzonego stanowiska pracy. Od stycznia do grudnia 2021 roku Urząd zawarł 65 umów dotyczących tej formy aktywizacji, a zatrudnienie uzyskało 98 osób bezrobotnych.

Liczba bezrobotnych, którzy zostali zatrudnieni na utworzonych stanowiskach pracy w latach 2019-2021

Bezrobotni, którzy zostali zatrudnieni na utworzonych stanowiskach pracy w 2021 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	98
Kobiety	35
Zamieszkali na wsi	43
Do 30 roku życia	47
Po 50 roku życia	8
Długotrwale bezrobotni	28

W 2021 roku refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy to wydatek 1 425 496 zł.

Efektywność zatrudnieniowa po zakończeniu umowy wynosiła 94,7% (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2021 r.

7. Refundacja części kosztów wynagrodzeń osób do 30 roku życia

Jednym z działań mających na celu zwiększenie szans ludzi młodych na zatrudnienie był wprowadzony na lata 2015-2018 instrument polegający na refundacji części kosztów wynagrodzenia osób do 30 roku życia (art. 150f). Refundacja przysługiwała przez pierwsze 12 miesięcy, po których pracodawca był zobowiązany do utrzymania zatrudnienia przez

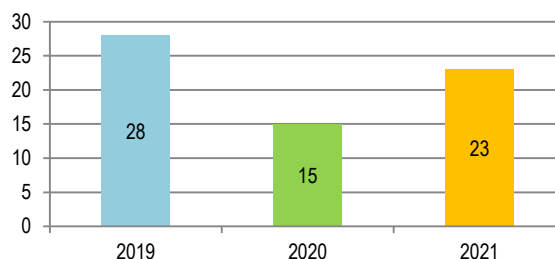
kolejne 12 miesięcy. W 2021 roku trwała realizacja umów zawartych w latach wcześniejszych. Fluktuacja kadr sprawia, że na zwolnione miejsca pracy kierowane były kolejne osoby bezrobotne. W analizowanym okresie w ramach zawartych umów zatrudnienie podjęły 3 osoby.

8. Bon na zasiedlenie

Bon na zasiedlenie jest instrumentem wspierającym osoby do 30 roku życia podejmujące poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą. Środki przeznaczone są na pokrycie kosztów zamieszkania w miejscu oddalonym od miejsca dotychczasowego pobytu o minimum 80 km lub gdy czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu przekracza łącznie 3 godziny dziennie.

W 2021 roku bon na zasiedlenie przyznano 27 osobom, pracę podjęły 22 osoby, a 1 osoba uruchomiła działalność.

Liczba bezrobotnych, którzy zostali objęci wsparciem w postaci bonu na zasiedlenie w latach 2019-2021

Koszt bonów na zasiedlenie w 2021 roku to 202 500 zł.

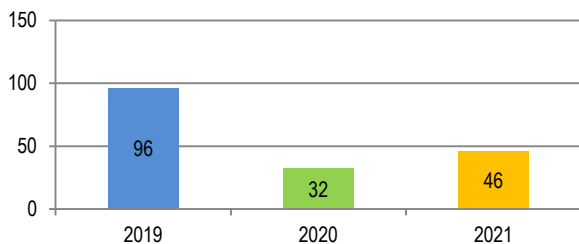
9. Szkolenia i bony szkoleniowe

Kolejną formą przeciwdziałania negatywnym skutkom bezrobocia jest finansowanie ze środków publicznych szkoleń, których celem jest podniesienie kwalifikacji zwiększających szanse osób bezrobotnych na podjęcie zatrudnienia. Dodatkowo osoby do 30 roku życia mają możliwość zdobycia kwalifikacji w ramach bonu szkoleniowego. W minionym roku Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim skierował na szkolenie 46 osób, w tym w ramach bonu szkoleniowego

10 osób. Szkolenie ukończyło 46 osób. Ponadto 8 osób rozpoczęło studia podyplomowe.

Na realizację szkoleń osób bezrobotnych w 2021 roku wydatkowano 337 776 zł, w tym na realizację bonów szkoleniowych – 58 539 zł. Studia podyplomowe kosztowały – 43 572 zł.

Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli szkolenie w latach 2019-2021

57,5% uczestników szkoleń podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2021 r.).

Rodzaj szkolenia	Liczba osób, które brały udział w szkoleniach
Aspekty prawne, księgowo-finansowe oraz podatkowe w podmiotach ekonomii społecznej	1
Kierowca wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia	1
Kompleksowy kurs asystentki ds. księgowości z elementami analityka finansowego, samodzielnego księgowego, specjalisty ds. kadr i płac	1
Kurs dla kandydatów na instruktorów w zakresie kat. B prawa jazdy	1
Kurs Grafik komputerowy, Graphic Designer	1
Kurs kwalifikacyjny na dróżnika przejazdowego	1
Kurs prawa jazdy kat. C z kwalifikacją wstępną pełną dla prawa jazdy kat. C	1
Kurs prawa jazdy kat. C z kwalifikacją wstępną przyspieszoną w zakresie prawa jazdy kat. C, C+E, C1, C1+E	8
Kurs prawa jazdy kat. C+E z kwalifikacją wstępną przyspieszoną w zakresie prawa jazdy kat. C, C+E, C1, C1+E	2
Kurs spawalniczy	1
Kwalifikacja wstępna przyspieszona do prawa jazdy kat. C,C+E	1
Od zera do Barbera	2
Operator koparko-ładowarki kl. III i koparki jednonaczyniowej kl. I	2
Prawo jazdy C i C+E z kwalifikacją wstępną przyspieszoną	17
Prawo jazdy kat D z kwalifikacją wstępną przyspieszoną	1
Prawo jazdy kat. C+E	1
Prawo jazdy kat. C+E z ze szkoleniem okresowym	1
Spawanie metodą TIG aluminium i MAG stal nierdzewna	1
Szkolenie podstawowe, metoda żelowa	1
Szkolenie z zakresu chłodnictwa, klimatyzacji i tematów pośrednich	1

10. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy stanowi wydzieloną część środków Funduszu Pracy, określoną w planie Funduszu Pracy na dany rok budżetowy.

Celem Krajowego Funduszu Szkoleniowego jest pomoc osobom pracującym zagrożonym utratą zatrudnienia z powodu kwalifikacji nieadekwatnych do wymagań stawianych przez lokalny rynek pracy i dynamicznie zmieniającą się gospodarkę.

O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić pracodawcy, którzy zamierzają inwestować w podnoszenie własnych kompetencji lub kompetencji osób pracujących w firmie.

Środki KFS przeznaczone są na finansowanie następujących działań:

- kursów i studiów podyplomowych realizowanych z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą;
- egzaminów umożliwiających uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych;
- badań lekarskich i psychologicznych wymaganych do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu;
- ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Wysokość pozyskanego wsparcia, to:

- **80% kosztów kształcenia ustawicznego** - nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika, 20% kosztów pokrywa pracodawca;

- **100% kosztów kształcenia ustawicznego** - jeśli pracodawca należy do grupy mikroprzedsiębiorców, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

W roku 2021 o środki KFS wnioskować mogli wyłącznie pracodawcy posiadający siedzibę lub prowadzący działalność na terenie powiatu tomaszowskiego i planujący kształcenie w obszarze jednego z priorytetów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:

PRIORYTET 1. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek obostrzeń zapobiegających rozprzestrzenianiu się choroby COVID-19, musiały ograniczyć swoją działalność

PRIORYTET 2. Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników służb medycznych, pracowników służb socjalnych, psychologów, terapeutów, pracowników domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo-leczniczych, prywatnych domów opieki oraz innych placówek dla seniorów/osób chorych/niepełnosprawnych, które bezpośrednio pracują z osobami chorymi na COVID-19 lub osobami z grupy ryzyka ciężkiego przebiegu tej choroby

PRIORYTET 3. Wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w powiecie tomaszowskim lub województwie łódzkim zawodach deficytowych

PRIORYTET 4. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia

PRIORYTET 5. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem

PRIORYTET 6. Wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych

PRIORYTET 7. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa ukończenia szkoły lub świadectwa dojrzałości

PRIORYTET 8. Wsparcie realizacji szkoleń dla instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego.

W 2021 roku wsparcie w postaci kształcenia ustawicznego dofinansowywanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego cieszyło się dużym zainteresowaniem. Podstawowa pula środków, jaką powiat tomaszowski dysponował na ten cel wynosiła 700 000 zł. Po rozpatrzeniu złożonych wniosków zawarto 117 umów z pracodawcami. W kształceniu ustawicznym wzięły udział 302 osoby, w tym 21 pracodawców, którzy również podnosili swoje kwalifikacje. Najczęściej finansowane były kursy z zakresu prawa jazdy i uprawnień do obsługi sprzętu ciężkiego.

VI. Realizowane programy

Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim (V)

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ (PO WER)	
Oś priorytetowa:	I. Osoby młode na rynku pracy
Działanie:	1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy
Poddziałanie:	1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego
Tytuł projektu:	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim (V)
Realizator:	Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim
Wartość projektu:	8 889 239,48 zł, w tym dofinansowanie projektu z UE: 7 491 851,03 zł
Okres realizacji projektu:	01.01.2020 r. - 31.12.2022 r.

Projekt **Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim (V)** skierowany jest do osób młodych w wieku 18-29 lat pozostających bez pracy, w tym do osób z niepełnosprawnościami, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tomaszowie Mazowieckim jako bezrobotne, spośród których co najmniej 60% stanowią osoby, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Co najmniej 20% uczestników projektu należało do grupy osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych lub o niskich kwalifikacjach, czyli posiadających wykształcenie na poziomie do ISCED 3 (tzn. do wykształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym).

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim.

W 2021 roku w ramach umów zawartych z pracodawcami i osobami bezrobotnymi aktywną formę wsparcia realizowały **303** osoby i wydatkowano na ten cel **2.916.294,01 zł**. **187** osób

uczestniczyło w stażach, by w ten sposób zdobyć bądź uzupełnić swoje doświadczenie zawodowe. **31** uczestników projektu otrzymało dotacje na podjęcie własnej działalności gospodarczej. **27** osób realizowało zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, wyposażono stanowiska pracy dla **35** bezrobotnych. **3** młode osoby otrzymały bon szkoleniowy, dzięki któremu uczestniczyły we wskazanych przez siebie szkoleniach, a **20** otrzymało bon na zasiedlenie wskutek czego zwiększyły swoją mobilność na rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim (V)”.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim.

Wartość projektu: 8 889 239,48 zł, w tym:
- dofinansowanie projektu z UE: 7 491 851,03 zł;
- krajowy wkład publiczny: 1 397 388,45 zł.

Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego

www.mapadotacji.gov.pl

Aktywizacja osób po 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim (VI)

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2014-2020 (RPO WŁ)	
Oś priorytetowa:	VIII. Zatrudnienie
Działanie:	VIII.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia
Tytuł projektu:	Aktywizacja osób po 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim (VI)
Realizator:	Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim
Wartość projektu:	5 608 387,51 zł, w tym dofinansowanie projektu z UE: 4 767 129,38 zł
Okres realizacji projektu:	01.01.2021 r. - 31.12.2022 r.

Projekt Aktywizacja osób po 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim (VI) skierowany jest do osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tomaszowie Mazowieckim jako bezrobotne, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. do:

- osób po 50 roku życia,
- długotrwale bezrobotnych,
- kobiet,
- osób z niepełnosprawnościami,
- osób o niskich kwalifikacjach (tj. z wykształceniem do poziomu szkoły ponadgimnazjalnej - ISCED 3).

Wśród uczestników projektu minimum 10% stanowić będą osoby w wieku 50 lat i więcej lub osoby długotrwale bezrobotne.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim.

W 2021 roku w ramach umów zawartych z pracodawcami i osobami bezrobotnymi aktywną formę wsparcia realizowało 240 osób i wydatkowano na ten cel 2.592.483,68 zł. 136 osób

uczestniczyło w stażach, by w ten sposób zdobyć bądź uzupełnić swoje doświadczenie zawodowe. 39 uczestników projektu otrzymało dotacje na podjęcie własnej działalności gospodarczej. 31 osób podjęło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, wyposażono stanowiska pracy dla 34 bezrobotnych.

**Powiatowy Urząd Pracy
w Tomaszowie Mazowieckim
realizuje projekt dofinansowany
z Europejskiego Funduszu Społecznego
„Aktywizacja osób po 29. roku życia
pozostających bez pracy
w powiecie tomaszowskim (VI)”.**

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie tomaszowskim.

Wartość projektu: 5 608 387,51 zł, w tym:
- dofinansowanie projektu z UE: 4 767 129,38 zł,
- krajowy wkład publiczny: 841 258,13 zł.

www.mapadotacji.gov.pl

Program finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy

W ramach środków Funduszu Pracy wyodrębniana jest co roku pula pieniędzy w ramach tzw. rezerwy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy. Zapewniane jest w ten sposób finansowanie dodatkowego wsparcia dla realizacji zadań na rzecz bezrobotnych i innych uprawnionych osób. Powiatowe urzędy pracy mogą ubiegać się o środki z tej dodatkowej puli.

W 2021 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim pozyskał w ten sposób środki na realizację

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w ramach środków PFRON

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w urzędzie pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu mogą ubiegać się o wsparcie finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

PUP w Tomaszowie Mazowieckim w 2021 roku otrzymał środki w kwocie **550 000 zł** na realizację zadań z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej niepełnosprawnych.

W ramach przyznanych środków Urząd zawarł 2 umowy o zorganizowanie stażu dla 2 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. 1 osoba kontynuowała staż rozpoczęty w 2020 roku. Na finansowanie tej formy wydatkowano kwotę 29 552 zł.

W minionym roku zorganizowano szkolenie dla osoby poszukującej pracy za kwotę 8 080 zł.

Tarcza Antykryzysowa

W 2021 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim udzielał przedsiębiorcom pomocy wynikającej z przepisów zawartych w ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. Urząd wypłacił łącznie kwotę 11 301 917,44 zł, z czego w ramach:

- niskooprocentowanej pożyczki z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców (art. 15zzd) i dla organizacji pozarządowych (art. 15zzda) – rozpatrzono

programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia

Wydatki poniesione w 2021 r.: **70.408,20 zł.**

Formy wsparcia	Liczba osób uczestniczących w programie
Roboty publiczne	11
Bon na zasiedlenie	2

9 osób niepełnosprawnych uzyskało dotacje na podjęcie działalności gospodarczej. Na finansowanie tego działania wydatkowano kwotę 270 000 zł.

W ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy utworzono 6 miejsc w przedsiębiorstwach prywatnych. Wydatkowano na ten cel 226 944 zł. W ramach umów zawartych w latach ubiegłych zatrudnienie podjęły dodatkowo 4 osoby.

W ramach prac interwencyjnych zatrudnienie znalazły 2 osoby. Na ten cel wydatkowano 1 085 zł.

Na przestrzeni całego 2021 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim wydatkował środki PFRON w łącznej kwocie 535 661 zł.

pozytywnie 34 wnioski i udzielono pożyczek na łączną kwotę 164 730,90zł;

- dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art. 15zzc) – rozpatrzono 166 wniosków udzielając wsparcia 132 samozatrudnionym na łączną kwotę 725 380,00zł;
- dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 15zzb) - wypłacono dofinansowanie na łączną kwotę 2 187 750,40 zł; środki te były przeznaczone na finansowanie kosztów zatrudnienia 562 pracowników;

- dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla organizacji pozarządowych (art. 15zże) oraz dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnej osoby prawnej działającej na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, oraz jej jednostce organizacyjnej (art. 15zże2) - wypłacono dofinansowanie dla 1 podmiotu na kwotę 6 191,34 zł, co stanowiło wsparcie zatrudnienia 2 osób
- dotację na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności w określonych branżach (art. 15 zze4, art. 15 zze4a, rozporządzenia wydane na podstawie art. 15 zze5 ustawy) – wypłacono 1570 dotacji na kwotę 8 217 864,80 zł.

VII. Programy lokalne

Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy powiatu tomaszowskiego na lata 2021- 2028 przyjęty został uchwałą Nr XLII /257/2021 Rady Powiatu z dnia 8 września 2021 r.

Celem nadrzędnym Programu jest wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz aktywności zawodowej wśród osób bezrobotnych i pracujących mieszkańców powiatu tomaszowskiego rozumianej jako uczestnictwo w różnych formach zdobywania wiedzy, umiejętności, kwalifikacji i doświadczenia zawodowego.

W ramach Programu określone zostało 5 głównych celów strategicznych, w ramach których zidentyfikowano 15 celów szczegółowych. Cele te były realizowane w 2021 roku i osiągnięto następujące wskaźniki:

Cel strategiczny 1. [Aktywizacja osób bezrobotnych pozostających bez pracy](#)

I.1. Prowadzenie skutecznego pośrednictwa pracy:

- Liczba kontaktów z pracodawcami - 2747
- Liczba przyjętych do realizacji ofert pracy – 4842
- Liczba wydanych skierowań do pracy – 886
- Liczba osób bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w wyniku skierowania – 445.

I.2. Realizacja poradnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb klientów:

- Liczba osób, które skorzystały z porad indywidualnych - 954
- Liczba uczestników porad grupowych – 159

I.3. Wspieranie w nabywaniu nowego doświadczenia zawodowego:

- Liczba osób rozpoczynających staż – 490

I.4. Współpraca z pracodawcami w zakresie tworzenia miejsc pracy:

- Liczba osób zatrudnionych w ramach subsydiowanych miejsc pracy – 398

I.5. Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy

- Liczba grupowych porad i informacji zawodowych – 18
- Liczba spotkań z młodzieżą szkolną - 6

I.6. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych (w tym szczególnie osób młodych do 30 r. ż., osób powyżej 50 r.ż., kobiet, długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych):

- Liczba opracowanych programów/projektów – 5
- Liczba osób bezrobotnych, które podjęły zatrudnienie – 521
- Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte poszczególnymi formami wsparcia oferowanymi przez PUP – 1343

Cel strategiczny 2 - [Promocja przedsiębiorczości](#)

II.1. Upowszechnianie postaw przedsiębiorczych

- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/warsztatach z zakresu przedsiębiorczości – 35
- Liczba zaopiniowanych przez doradcę zawodowego wniosków o dotację – 110
- Liczba osób, które rozpoczęły prowadzenie działalności w oparciu o przyznane środki – 103

Cel strategiczny 3 - [Wspieranie rozwoju i funkcjonowania lokalnych przedsiębiorstw](#)

III.1. Uzupełnianie niedoboru pracowników w niektórych branżach

- Ilość oświadczeń powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanych do ewidencji – 4826
- Ilość wydanych zezwoleń na pracę sezonową – 232
- Ilość wydanych informacji starosty o możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi – 2910

III.2. Realizacja przedsięwzięć na rzecz pracodawców

- Ilość zaopiniowanych przez doradcę zawodowego wniosków o zorganizowanie stażu – 505
- Ilość zawartych umów o finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy - 117
- Ilość zorganizowanych przedsięwzięć informacyjnych na temat form wsparcia dla przedsiębiorców, pracodawców – 2

Cel strategiczny 4 – [Rozwój kompetencji zawodowych dostosowanych do wymogów rynku pracy](#)

IV.1. Rozwój kwalifikacji zawodowych mieszkańców powiatu

- Liczba osób, które zdobyły nowe kwalifikacje zawodowe w wyniku szkolenia – 55
- Liczba osób, które zdobyły nowe kwalifikacje zawodowe w wyniku szkolenia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego – 302

IV.2. Monitoring rynku pracy

- Liczba zrealizowanych badań zapotrzebowania na kwalifikacje - 1

Cel strategiczny 5 - [Efektywny Urząd - wzrost jakości usług realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim](#)

V.1. Profesjonalizacja obsługi rynku pracy

- Liczba pracowników Urzędu uczestniczących w szkoleniach – 45

V.2. Rozwój współpracy z partnerami na rynku pracy

- Liczba podpisanych porozumień - 4

V.3. Popularyzacja interaktywności usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy

- Liczba osób, które skorzystały z rejestracji on-line – 561
- Liczba dokumentów przesłanych za pomocą dedykowanych platform – 20.372

Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy jest integralną częścią Strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tomaszowskim na lata 2021 – 2028. Realizacja powyżej opisanych zadań służyła osiągnięciu celów założonych w niniejszej Strategii.

Program działań samorządu powiatowego na rzecz integracji społecznej i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych w Powiecie Tomaszowskim na lata 2019-2023 za 2021 rok przyjęty Uchwałą Nr VI/50/2019 Rady Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 11 kwietnia 2019 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim realizował na bieżąco zadania zmierzające do osiągnięcia celu ogólnego Programu Działań, jakim jest: Wzmacnianie szans i tworzenie możliwości integracji społecznej i aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców powiatu w celu uzyskania lub odzyskania przez nich zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz przestrzegania i realizacji ich praw.

Zapisy zawarte w Programie realizowane były zgodnie z wytyczonymi działaniami, w skali zależnej od możliwości finansowych. Na przestrzeni 3 lat liczba bezrobotnych niepełnosprawnych utrzymywała się na tym samym poziomie (2018: 299 bezrobotnych, 43 poszukujących pracy, 2021: 298 bezrobotnych, 42 poszukujących pracy) pomimo spadku liczby

osób bezrobotnych (2018: 3624 osób bezrobotnych ogółem, 2021:3408 osób bezrobotnych ogółem). W latach 2019-2021 PUP na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych pozyskał i wydatkował kwotę 1 340 366 zł z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i z Funduszu Pracy. Dzięki tym środkom zatrudnienie podjęło 136 osób, w stażach uczestniczyło 95 osób, działalność gospodarczą uruchomiło 21 osób, nowe kwalifikacje zdobyło 9 osób. Powyższe działania przyczyniły się do zwiększenia się zdolności 261 osób z niepełnosprawnościami do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tomaszowskim na lata 2021 – 2028 przyjęta Uchwałą Nr XXXIX/246/2021 Rady Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 30 czerwca 2021 roku.

Powiatowy Urząd Pracy realizuje *Strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2021-2028* w dwóch obszarach: Rynek pracy i rynek pracy osób bezrobotnych.

Celem strategicznym w ramach pierwszego obszaru jest: wzrost aktywności zawodowej mieszkańców powiatu tomaszowskiego, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z tytułu długotrwałego bezrobocia. W 2021 r. dążąc do realizacji tego celu udzielono 1379 porad zawodowych i informacji zawodowych, 1244 osoby bezrobotne uczestniczyły w aktywnych formach (staż, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne, roboty publiczne, ref. wyposażenia/doposażenia stanowiska, bon na zasiedlenie), przyznano 100 dotacji na podjęcie działalności i 1 bon na zasiedlenie w związku z podejmowaną działalnością, zorganizowano 176 szkoleń dla pracowników i pracodawców oraz osób bezrobotnych, w których

uczestniczyły 54 osoby bezrobotne i 302 pracowników i pracodawców.

Celem strategicznym w ramach drugiego obszaru jest: integracja społeczna i aktywizacja zawodowa niepełnosprawnych mieszkańców powiatu rozumiana jako uzyskanie lub odzyskanie zdolności do możliwie samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. W okresie sprawozdawczym udzielono 161 porad zawodowych i informacji zawodowych, 68 osób uczestniczyło w aktywnych formach (staż, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne, roboty publiczne, ref. wyposażenia/doposażenia stanowiska, bon na zasiedlenie), utworzono 59 miejsc pracy oraz aktywizacji zawodowej, przyznano 9 dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, nagrano 1 audycję radiową w celu promocji zatrudnienia i samozatrudnienia osób niepełnosprawnych, 2 osoby niepełnosprawne uczestniczyły w szkoleniach.

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2018 – 2022 dla Powiatu Tomaszowskiego przyjęty Uchwałą Nr XLVIII/393/2018 Rady Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 28 czerwca 2018 roku.

Powiatowy Urząd Pracy w ramach Programu podejmował działania służące realizacji celu szczegółowego: Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2021 roku wsparciem objęto 50 osób – 37 bezrobotnych, 13 poszukujących pracy (wszystkie, które zarejestrowały się w 2021). Doradca klienta podczas rozmowy dokonał analizy sytuacji zawodowej bezrobotnych klientów w celu opracowania indywidualnego planu działania.

15 osób zostało objętych indywidualnym poradnictwem zawodowym.

Jedna osoba uczestniczyła w szkoleniu indywidualnym, w wyniku którego nabyła kwalifikacje zawodowe. W wyniku współpracy z lokalnymi pracodawcami 16 osób podjęło zatrudnienie niesubsydiowane. W 2021 roku na subsydiowanych miejscach pracy zostały zatrudnione 3 osoby z grupy docelowej w ramach refundacji kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy.

W 2021 roku zorganizowano 1 warsztat dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą. Udzielono 1 dotację na podjęcie działalności gospodarczej osobie z grupy docelowej.

VIII. Powiatowa Rada Rynku Pracy

Powiatowa Rada Rynku Pracy w Tomaszowie Mazowieckim jako organ opiniotwórczo-doradczy starosty w 2021 roku zrealizowała 5 posiedzeń, w trakcie których podjęła 15 uchwał, m.in. w sprawach: podziału środków Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań, umorzenia nienależnie

pobranym przez osoby bezrobotne świadczeń, przyjęcia kierunków szkoleń na rok 2021, przyjęcia zasad finansowania instrumentów rynku pracy.

Techniczna obsługa Rady była sprawowana przez Powiatowy Urząd Pracy.

IX. Działania realizowane w ramach Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Krajowego Funduszu Szkoleniowego, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Na realizację zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tomaszowie Mazowieckim na przełomie 12 miesięcy 2021 roku wydatkowano kwotę **40 256 610 zł**,

w tym:

- na zasiłki dla bezrobotnych i składki ZUS **9 211 156 zł**,
- na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu **11 549 131 zł** (w tym KFS – 687 410 zł, PFRON – 535 661 zł),
- pozostałe wydatki (wydatki fakultatywne) **599 264 zł**.

W 2021 roku PUP realizował ze środków publicznych następujące programy na rzecz zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej:

Programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w 2021 roku

Lp.	Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	Wydatkowane środki	Ilość osób objętych aktywnymi formami	Ilość osób objętych Tarczą Antykrzysową
1	Algorytm	4 746 873,82	841	
	Szkolenia	279 236,07	36	
	Bon szkoleniowy	40 449,22	7	
	Studia podyplomowe	43 572,32	8	
	Prace interwencyjne	790 848,49	241	
	Staż	2 226 064,15	340	
	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gosp.	520 450,00	24	
	Wyposażenie, doposażenie stanowiska pracy	189 736,04	29	
	Prace społeczno-użyteczne	121 138,02	94	
	Roboty publiczne	497 879,51	57	
	Bon na zasiedlenie	37 500,00	5	
2	Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia	70 408,20	13	
	Roboty publiczne	55 408,20	11	
	Bon na zasiedlenie	15 000,00	2	
3	Power V	2 916 294,01	303	
	Bon na zasiedlenie	150 000,00	20	
	Bon szkoleniowy	18 090,25	3	
	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gosp.	659 999,53	31	
	Prace interwencyjne	119 714,07	27	
	Wyposażenie, doposażenie stanowiska pracy	548 078,77	35	
	Staż	1 420 411,39	187	

4	RPO 2014-2020 (VI)	2 592 483,68	240	
	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gosp.	838 489,56	39	
	Wyposażenie, doposażenie stanowiska pracy	687 681,27	34	
	Prace interwencyjne	197 773,24	31	
	Staż	868 539,61	136	
5	Środki na finansowanie zadań z COVID-19	3 084 052,64		730
	Pożyczka dla mikroprzedsiębiorców	164 730,90		34
	Dofinansowanie kosztów prowadzenia działalności przedsiębiorcy niezatrudniającego pracowników (art. 15zzc)	725 380,00		132
	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw – art. 15zzb	2 187 750,40		562
	Dofinansowanie organizacji pozarządowej części kosztów wynagrodzeń pracowników (art. 15zze)	6 191,34		2
6	Środki na finansowanie zadań z COVID-19 Dotacje art. 15zze	8 217 864,80		1 570
	Ogółem wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	10 326 059,71	1 397	
	Ogółem wydatki na finansowanie zadań z COVID-19	11 301 917,44		2 127
7	KFS	687 410,02	302	
8	Refundacja części kosztów wynagrodzenia osób do 30 roku życia (Art. 150f)	0,00	3	
	Ogółem Fundusz Pracy (FP) i Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	22 315 387,17	1 702	2 300
	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)	535 660,91	25	

Analizując strukturę wydatków na aktywne formy pomocy bezrobotnym, którą przedstawiono w Załączniku 3, zauważa się, że najwięcej środków w analizowanym roku wykorzystano na staże (43,7%). Wysoki też udział w wydatkowanej kwocie stanowiły jednorazowe środki udzielone bezrobotnym na

rozpoczęcie działalności gospodarczej (19,6%) oraz środki na wyposażenie/doposażenie stanowisk pracy (13,8%). Na przełomie 12 miesięcy 2021 roku przyznany limit na realizację programów przeciwdziałania bezrobociu zrealizowano w 95,3%

Podsumowanie

Wydatki ogółem Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim w 2021 roku wyniosły 40 256 610 zł (Załącznik 4). Działania Urzędu były ukierunkowane na skuteczną pomoc w zakresie zatrudnienia, dostosowaną do indywidualnych potrzeb klientów. Środki pozyskane przez PUP pozwoliły zaktywizować 1 727 osób (bezrobotni, poszukujący pracy, pracownicy lokalnych przedsiębiorstw). Realizacja zaplanowanych na 2021 rok programów na rzecz

promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przyczyniła się do osiągnięcia założonego celu jakim była wysoka efektywność zatrudnieniowa. Pracę podjęło bowiem 89,97 % osób, które zakończyły udział w podstawowych formach wsparcia finansowanych przez Urząd. Osiągnięty wskaźnik efektywności kosztowej wynosi 14 705,28 zł. Jest to koszt zatrudnienia jednej osoby uczestniczącej w aktywnych formach wsparcia.

Poziom bezrobocie w powiecie wg gmin

Załącznik 1

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2020	Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2021	Wzrost lub spadek w %
1.	Tomaszów Maz. - miasto	2275	2057	-9,6
2.	Będków - gmina	74	57	-23,0
3.	Budziszewice - gmina	54	58	7,4
4.	Czerniewice - gmina	127	117	-7,9
5.	Inowódz - gmina	136	116	-14,7
6.	Lubochnia - gmina	245	214	-12,7
7.	Rokiciny - gmina	114	117	2,6
8.	Rzeczyca - gmina	118	105	-11,0
9.	Tomaszów Maz. - gmina	338	282	-16,6
10.	Ujazd - gmina	236	204	-13,6
11.	Żelechlinek - gmina	90	81	-10,0
	Ogółem	3807	3408	-10,5

Z up. Starosty
DYREKTOR
 Powiatowego Urzędu Pracy
 w Tomaszowie Maz.
mgr Elżbieta Kudlik

Wybrane kategorie bezrobotnych – stan na 31.12.2021 r.

Załącznik 2

Lp.	Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	Kobiety	Udział %	Bezrobotni z prawem do zasiłku	Udział %	Osoby niepełnosprawne	Udział %
1.	Tomaszów Maz. - miasto	2057	999	48,6	267	13,0	193	9,4
2.	Będków -gmina	57	30	52,6	7	12,3	2	3,5
3.	Budziszewice - gmina	58	28	48,3	9	15,5	3	5,2
4.	Czerniewice - gmina	117	55	47,0	12	10,3	10	8,5
5.	Inowódz – gmina	116	51	44,0	16	13,8	7	6,0
6.	Lubochnia – gmina	214	116	54,2	39	18,2	24	11,2
7.	Rokiciny – gmina	117	58	49,6	21	17,9	9	7,7
8.	Rzeczyca – gmina	105	49	46,7	12	11,4	4	3,8
9.	Tomaszów Maz. – gmina	282	126	44,7	45	16,0	26	9,2
10.	Ujazd – gmina	204	109	53,4	26	12,7	17	8,3
11.	Żelechlinek - gmina	81	39	48,1	18	22,2	3	3,7
	Ogółem	3408	1660	48,7	472	13,8	298	8,7

Z up. Stałosty
DYREKTOR
 Powiatowego Urzędu Pracy
 w Tomaszowie Maz.
mgr Elżbieta Kudlik

Wydatki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Załącznik 3

		2020	2021		% wykonania
Lp.	Zadania	Wykonanie zł	Limit zł	Wykonanie zł	5:4 %
1	2	3	4	5	6
1.	Szkolenia	116 453	325 000	279 236	85,9
2.	Bon szkoleniowy	48 945	81 428	58 539	71,9
3.	Studia podyplomowe	24 763	75 000	43 572	58,1
4.	Prace interwencyjne	846 537	1 296 201	1 108 336	85,5
5.	Staż	2 918 098	4 639 075	4 515 015	97,3
6.	Jednorazowe środki na działalność gospodarczą	1 285 019	2 018 950	2 018 939	100,0
7.	Wyposażenie, doposażenie	1 129 688	1 426 649	1 425 496	99,9
8.	Prace społecznie użyteczne	144 458	152 000	121 138	79,7
9.	Roboty publiczne	280 439	618 300	553 288	89,5
10.	Bon na zasiedlenie	102 300	202 500	202 500	100,0
	Razem	6 896 700	10 835 103	10 326 060	95,3
11.	Środki Funduszu Pracy na realizację zadań w ramach „Tarczy”	40 379 030	14 550 000	11 301 917	77,7
12.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	621 620	700 000	687 410	98,2
	Ogółem	47 897 350	26 085 103	22 315 387	85,5

Z up. Starosty
DYREKTOR
 Powiatowego Urzędu Pracy
 w Tomaszowie Maz.
mgr Elżbieta Kudlik

Struktura wydatków Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim wg realizowanych zadań na dzień 31.12.2021 r.

Załącznik 4

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł
1	Środki budżetowe	7 595 142
	w tym:	
	Składki na ubezpieczenie zdrowotne osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku	3 445 971
2	Fundusz Pracy	31 438 397
	w tym:	
	a) wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	10 326 060
	w tym projekty EFS	5 508 778
	b) wydatki na zasiłki dla osób bezrobotnych i składki ZUS	9 211 156
	w tym dodatki aktywizacyjne	326 303
	c) wydatki związane z COVID-19	11 301 917
	d) pozostałe wydatki (wydatki fakultatywne)	599 264
3	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	687 410
4	PFRON	535 661
	Ogółem środki	40 256 610

Z up. Stałosty
DYREKTOR
 Powiatowego Urzędu Pracy
 w Tomaszowie Maz.
mgr Elżbieta Kudlik